

LETNO POROČILO O DELU INŠPEKTORATA RS ZA INFRASTRUKTURO ZA LETO 2018

KAZALO

1	UVOD	1
1.1	REALIZACIJA FINANČNEGA NAČRTA	2
2	SLUŽBA ZA SKUPNE IN PRAVNE ZADEVE	4
2.1	POSTOPKI JAVNIH NAROČIL	4
2.2	IZTERJAVE GLOB, SODNIH TAKS IN STROŠKOV IZVRŠB	5
2.3	DOSTOP DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA	5
2.4	DRŽAVNO ODVETNIŠTVO RS	5
2.5	MEDIJI	5
3	INŠPEKCIJA ZA CESTNI PROMET	6
3.1	PRISTOJNOSTI IN ZAKONODAJA	6
3.2	INŠPEKCIJSKI NADZOR	6
3.3	INŠPEKCIJSKI UPRAVNI POSTOPEK	7
3.4	PREKRŠKOVNI POSTOPEK	10
3.5	AKCIJE V LETU 2018	10
3.6	OSTALO	12
4	INŠPEKCIJA ZA CESTE, ŽELEZNIŠKI PROMET, ŽIČNIŠKE NAPRAVE IN SMUČIŠČA 13	
4.1	INŠPEKCIJSKI NADZOR CEST	13
4.1.1	Pristojnost in zakonodaja	13
4.1.2	Inšpekcijski nadzor	13
4.1.3	Inšpekcijski upravni postopek	15
4.1.4	Prekrškovni postopek	17
4.1.5	Akcije v letu 2018	17
4.1.6	Ostalo	18
4.2	INŠPEKCIJSKI NADZOR ŽELEZNIŠKEGA PROMETA	19
4.2.1	Pristojnost in zakonodaja	19
4.2.2	Inšpekcijski nadzor	19
4.2.3	Inšpekcijski upravni postopek	2120
4.2.4	Prekrškovni postopek	21
4.2.5	Akcije v letu 2018	22
4.2.6	Ostalo	25
4.3	INŠPEKCIJSKI NADZOR ŽIČNIŠKIH NAPRAV IN SMUČIŠČ	2625
4.3.1	Pristojnost in zakonodaja	26
4.3.2	Inšpekcijski nadzor	26
4.3.3	Inšpekcijski upravni postopek	27
4.3.4	Prekrškovni postopek	2827
4.3.5	Akcije v letu 2018	28
4.3.6	Ostalo	29
5	INŠPEKCIJA ZA ENERGETIKO IN RUDARSTVO	3130
5.1	PODROČJE ELEKTRO ENERGETIKE	3130
5.1.1	Pristojnost in zakonodaja	3130
5.1.2	Inšpekcijski nadzor	3130
5.1.3	Inšpekcijski upravni postopek	3234
5.1.4	Prekrškovni postopek	3433
5.1.5	Akcije v letu 2018	3534
5.1.6	Ostalo	3837
5.2	PODROČJE STROJNE ENERGETIKE	3837
5.2.1	Pristojnost in zakonodaja	3837
5.2.2	Inšpekcijski nadzor	3837
5.2.3	Inšpekcijski upravni postopek	3938
5.2.4	Prekrškovni postopek	4140
5.2.5	Akcije v letu 2018	4140
5.2.6	Ostalo	4342
5.3	PODROČJE RUDARSTVA	4342
5.3.1	Pristojnost in zakonodaja	4443
5.3.2	Inšpekcijski nadzor	4443
5.3.3	Inšpekcijski upravni postopek	4544

5.3.4	Prekrškovni postopek	4847
5.3.5	Akcije v letu 2018.....	4847
5.3.6	Ostalo	5049
5.3.7	POROČILO O VARNOSTI IN ZDRAVJU PRI DELU V RUDARSTVU	5049
5.3.7.1	Uvod.....	5149
5.3.7.2	Varnost in zdravje pri delu v rudarstvu	5150

1 UVOD

Inšpektorat RS za infrastrukturo, krajše IRSI (v nadaljevanju Inšpektorat) kot organ v sestavi Ministrstva za infrastrukturo opravlja naloge inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem predpisov na področju železniškega prometa, cestnega prometa in prometne infrastrukture za ti vrsti prometa ter na področju žičniških naprav in varnosti na smučiščih, naloge inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem določb predpisov, ki določajo pravila cestnega prometa, in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, predpisov, povezanih z delom subjektov, ki usposablajo kandidate za voznike motornih vozil, izvajajo programe za voznike začetnike in izvajajo programe dodatnih izobraževanj in usposabljanj voznikov ter spremljevalcev izrednih prevozov, predpisov, ki urejajo pogoje za dajanje motornih in priklopnih vozil na trg, njihovo registracijo in udeležbo v cestnem prometu, pogoje za opravljanje nalog tehničnih služb, strokovnih in registracijskih organizacij, predpisov, ki določajo pogoje za prevoz nevarnega blaga za posamezne vrste prometa, naloge inšpekcijskega nadzora nad izvrševanjem zakona, ki ureja energijo in podzakonskih predpisov, izdanih na podlagi zakona ter drugih predpisov, ki pooblašajo energetske inšpektorje za izvajanje nadzora, in naloge inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem določil zakona, ki urejajo rudarstvo in na njegovi podlagi izdanih predpisov, tehničnih predpisov in predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu ter drugih predpisov pri raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin ter pri izvajanju drugih rudarskih del.

V letnem poročilo o delu Inšpektorata so zajeta vsa področja dela, nad katerimi je organ v letu 2018 v skladu z dodeljenimi pooblastili izvajal nadzor. Organiziranje in planiranje dela Inšpektorata je temeljilo na programskih ciljih dela Ministrstva za infrastrukturo ter dokumentih Evropske unije. Inšpekcijski nadzori so se opravljali z namenom preverjanja spoštovanja zakonskih določb in so bili usmerjeni predvsem na področja, v okviru katerih se v praksi iz preteklih izkušenj zaznava nespoštovanje predpisov oziroma se ugotavljajo problemi pri izvajanju le-teh. Posebna pozornost je bila namenjena področjem, v okviru katerih bi lahko bila, zaradi nespoštovanja predpisov, neposredno ogrožena človeška življenja ali zdravje ljudi ter storjena večja materialna škoda.

V okviru Inšpektorata delujejo tri inšpekcije, ki izvajajo nadzor na sedmih upravnih področjih. Vsako upravno področje ima svoje specifične, kar se odraža v načinu izvajanja nadzora in ukrepanja. Iz tega razloga ima Inšpektorat za vsako upravno področje določene temeljne naloge in ključne besede.

Temeljne naloge so segment nadzora znotraj enega upravnega področja, ki je lahko urejeno z enim ali več zakoni. Ključne besede pa so določene glede na posamezne segmente nadzora znotraj temeljnih nalog, pri čemer je lahko ena ključna beseda skupna več temeljnim nalogam. Inšpektorat vsako leto za posamezno inšpekcijo predvidi število inšpekcijskih pregledov po temeljnih nalogah.

Glede na obseg načrtovanih inšpekcijskih pregledov je Inšpektorat izvajal tako celovite kot tudi tematske inšpekcijske nadzore. Celoviti nadzori so se izvajali z namenom ugotavljanja celotnega stanja nad zakonitostjo in strokovnostjo dela zavezanca s področja dela posamezne inšpekcije. Tematski nadzori so se pri zavezancih opravljali na delu posameznega področja inšpekcije, ki z vidika uresničevanja posameznega materialnega predpisa, predstavlja posebno problematiko, ali pa z namenom pridobivanja podatkov o realnem stanju kot posnetek stanja, na določenem upravnem področju. Glede na način izvedbe so posamezne inšpekcije opravljale tako napovedane kot tudi nenapovedane inšpekcijske preglede. Z namenom preverjanja ali so zavezanci v določenem roku izpolnili odrejene inšpekcijske ukrepe za odpravo ugotovljenih nepravilnosti pa so se izvajali kontrolni inšpekcijski pregledi.

Inšpektorat je obravnaval prijave, pobude, pritožbe in obvestila, ki jih je prejel od fizičnih ali pravnih oseb. Glede na sume kršitev, ki so izhajali iz prejetih dopisov, so se uvedli izredni inšpekcijski nadzori. Zaradi obvladljivega števila prejetih prijav so se prijave obravnavale tekoče.

Inšpektorat je izvedel različne usmerjene akcije na področjih, kjer so bile v preteklem obdobju ugotovljene večje nepravilnosti in na področjih, kjer na novo nadzor določa sprememba posamezne področne zakonodaje. Glede na področje nadzora se je Inšpektorat aktivno vključeval tudi v skupne akcije različnih Inšpektoratov RS in s tem nadaljeval z že vzpostavljeno prakso.

1.1 REALIZACIJA FINANČNEGA NAČRTA

Proračunska postavka		Sprejeti proračun 2018	Veljavni proračun 2018	Realizacija 2018
130080	Plače na področju energetike	1.269.000	1.124.000	1.106.788
130081	Materialni stroški na področju energetike	195.000	145.000	117.604
130082	Plače na področju prometu	1.990.000	1.884.000	1.852.279
130083	Materialni stroški na področju prometu	214.000	173.000	134.595
290910	Investicije in investicijsko vzdrževanje	180.000	107.278	83.078
153209	Izvrševanje inšpekcijskih odločb - energetika	5.000	5.000	0
153210	Izvrševanje inšpekcijskih odločb - promet	15.000	15.000	49
153211	Stvarno premoženje - sredstva kupnine od prodaje stvarnega premoženja	2.500	8.564	0
153212	Odškodnine iz naslova zavarovanj	1.000	327	0
Skupaj (EUR)		3.871.500	3.462.169	3.294.393

Plače

Sredstva na proračunski postavki 130080 in 130082 so bila porabljena za izplačilo plač zaposlenim na podlagi sprejetih zakonov in pravilnikov, ki urejajo sistem plač v državni upravi, sprejeto sistemizacijo delovnih mest, kadrovskim načrtom in sklepi vlade o izplačevanju uspešnosti in dodatkov. Zaposleni so plače prejeli v skladu z oceno delovnega mesta, ki ga zasedajo in doseženo uspešnostjo pri opravljenem delu.

Za plače zaposlenim je bilo v letu 2018 porabljenih skupno 2.959.067 EUR, oz. 98,37% veljavnega proračuna za leto 2018 (3.008.000 EUR).

Materialni stroški

Sredstva na proračunski postavki 130081 in 130083 so bila porabljena za vzdrževanje voznega parka, za nabavo manjkajoče osebne varovalne in delovne opreme zaposlenim kot tudi za pisarniški material, za plačilo komunikacijskih storitev, poštne, stroškov službenih potovanj, tekočega vzdrževanja opreme, najemnin, članarine, izobraževanja, zdravniških pregledov in za plačilo drugih operativnih odhodkov.

Za nemoteno delovanje Inšpektorata je bilo v okviru materialnih stroškov v letu 2018 skupno porabljenih 252.199 EUR, oz. 79,31% veljavnega proračuna za leto 2018 (318.000 EUR).

Investicije in investicijsko vzdrževanje državnih organov

Sredstva na proračunski postavki 290910 so bila porabljena za nakup novih oz. zamenjava dotrajanih službenih vozil, specifične programske opreme, nakup klimatske naprave ter nabavo mobilnih telefonskih aparatov in druge opreme v manjšem obsegu, kot je bilo načrtovano v načrtu nabav za leto 2018.

Za nakup osnovnih sredstev je bilo v letu 2018 porabljeno 83.078 EUR, oz. 71,71% veljavnega proračuna za leto 2018 (115.843 EUR).

Izvrševanje inšpekcijskih odločb

Sredstva na proračunski postavki 153209 in 153210 so namenjena za izplačilo stroškov nastalih pri izvrševanju inšpekcijskih odločb.

V letu 2018 smo na področju prometa za izplačilo stroškov nastalih pri izvrševanju inšpekcijskih odločb porabili le 49 EUR.

Namenska sredstva - postavka

Sredstva na proračunski postavki 153211 in 153212 so namenjena za plačilo namensko določenih stroškov oz. za plačilo stroškov po namenskih postavkah.

Neporabljena sredstva se prenašajo iz leta v leto in so namenjena za izplačilo plačil stvarnega premoženja – sredstva kupnine od prodaje stvarnega premoženja (avtomobili), ter za plačilo odškodnin iz naslova zavarovanj.

V letu 2018 ni bilo izplačil iz namenskih postavk.

2 SLUŽBA ZA SKUPNE IN PRAVNE ZADEVE

V Službi za skupne in pravne zadeve (v nadaljevanju Služba) se izvajajo naloge, ki se nanašajo na zagotavljanje:

- pogojev za delo Inšpektorata kot celote,
- naloge administrativno - tehničnega, kadrovskega in finančnega poslovanja,
- naloge pravne pomoči pri vodenju postopkov,
- naloge enotnega delovanja administracije ter
- dela na področju upravljanja z dokumenti in dokumentarnim gradivom na nivoju celotnega Inšpektorata.

V letu 2018 je Služba prvenstveno izvajala naloge, ki se nanašajo na zagotavljanje pogojev za delo Inšpektorata kot celote. Izvedene naloge so bile vezane na pridobitev poslovnih prostorov, osnovnih sredstev (vozila, računalniška oprema,...), drugih sredstev in opreme potrebnih za ustrezno in varno opravljanje delovnih nalog vseh zaposlenih (osebna varovalna oprema, delovna oprema). Inšpektorat opravlja delo na 14 lokacijah (sedežu organa in 13 inšpekcijskih pisarnah), pri čemer je bilo potrebno za nemoteno delovanje poskrbeti za zagotovitev formalnopravnega obratovanja poslovnih prostorov.

Zaposleni v okviru Službe skrbijo za redno vzdrževanje službenih vozil kot tudi njihovo morebitno zamenjavo, zagotavljajo nemoteno delovanje informacijskih sistemov in računalniške opreme, saj vsi zaposleni pri svojem delu uporabljajo osebne računalnike. Inšpektorji na terenu uporabljajo prenosne računalnike, tiskalnice in drugo specialno opremo, ki je nujna za izvajanje delovnih nalog.

Glavne naloge kadrovskega poslovanja se nanašajo na načrtovanje, izbiro, razvoj in izobraževanje kadrov, kamor sodi tudi zaposlovanje in napredovanje javnih uslužbencev. Na kadrovsko področje sodi tudi sodelovanje pri pripravi delovnopravnih in organizacijskih aktov s področja ravnanja s kadrovskimi viri. Kadrovske delo Službe pripravlja tudi analize in strokovne podlage kadrovskih načrtov ter podlage za odločanje o pravicah in obveznostih javnih uslužbencev.

Finančno poslovanje zajema predvsem načrtovanje, spremljanje in kontrolo porabe finančnih sredstev Inšpektorata (zbiranje, urejanje in priprava finančne dokumentacije). V okviru finančnega poslovanja se pripravljajo finančni načrti (proračun, načrt nabav in gradenj) in se spremlja njihova realizacija. V finančno poslovanje sodijo tudi druge naloge, pomembne za nemoteno delovanje Inšpektorata, kot je sodelovanje pri postopkih javnih naročil, spremljanje pogodbenih obveznosti ter obdelava finančnih dokumentov.

Naloge pravne pomoči in podpore se nanašajo na nudenje pravne pomoči v zvezi z uporabo materialnih ter procesnih predpisov v inšpekcijskih in prekrškovnih postopkih. V okviru pravne podpore se oblikujejo predlogi in rešitve za sistemsko izvrševanje inšpekcijskega nadzora v okviru predpisov, ki jih nadzira Inšpektorat. Prav tako se pripravljajo osnutki internih aktov, izvajajo se postopki javnih naročil vključno s pripravo pogodb, spremlja se nastajajoča zakonodaja ter aktivno sodeluje pri pripravi zakonskih in podzakonskih predpisov.

Pri opravljanju del in nalog Inšpektorata nastaja ogromno dokumentov in dokumentarnega gradiva, za katerega je potrebno v skladu z veljavno zakonodajo zagotoviti učinkovito, zakonito in enotno evidentiranje, hrambo in uničenje. Služba je tako skrbi tudi za predpisano upravljanje dokumentov in dokumentarnega gradiva na nivoju celotnega Inšpektorata.

Uspešno izvedene naloge s strani Službe se odražajo v večji učinkovitosti inšpekcijskega nadzora s strani inšpektorjev, podredno večjem spoštovanju zakonskih in podzakonskih določb.

2.1 POSTOPKI JAVNIH NAROČIL

V letu 2018 je bilo v okviru skupnih javnih naročil sklenjenih osem pravnih aktov v skupni višini 197.494,11 evrov. V okviru finančno-materialnega poslovanja je Inšpektorat izvedel 92 postopkov evidenčnih naročil. Skupno je bilo v teh postopkih prevzetih obveznosti v višini 215.797,10 evrov.

V okviru vseh javnih naročil prevzetih obveznosti v skupnem znesku 413.291,21 evrov.

2.2 IZTERJAVE GLOB, SODNIH TAKS IN STROŠKOV IZVRŠB

Inšpektorat je v postopku prisilne izterjave izvršljivih odločitev (odločbe in sklepi), v obdobju od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018, posredoval na Finančno upravo RS, krajše FURS, 188 predlogov za prisilno izterjavo, v skupni višini 131.018,88 evrov. Od tega je bilo izterjanih 59.857,34 evrov.

Predlogov za prisilno izterjavo v prekrškovnih zadevah je bilo, posredovanih na FURS Murska Sobota, 149 v skupni višini 94.699,98 evrov, od tega izterjanih skupaj 36.326,26 evrov.

Predlogov za prisilno izterjavo v upravnih zadevah je bilo, posredovanih na FURS Celje, 39 v skupni višini 36.318,10 evrov, od tega izterjanih skupaj 23.531,08 evrov.

Vrsta terjatve	Višina terjatve	Izterjane terjatve	Število predlogov
Upravna	36.318,10 evrov	23.531,08 evrov	39
Prekrškovna	94.699,98 evrov	36.326,26 evrov	149
Skupaj	131.018,08 evrov	59.857,34 evrov	188

2.3 DOSTOP DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA

Na podlagi Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14 in 19/15 – odl. US, v nadaljevanju ZDIJZ) organ posreduje informacije javnega značaja (v nadaljevanju IJZ) fizičnim in pravnim osebam, za katere zaprosijo, seveda ob pogoju, da te informacije zadostijo zakonski dikciji IJZ. Osnovni podatki in informacije glede IJZ so objavljeni na spletni strani organa.

V letu 2018 je organ obravnaval (rešil) 10 zahtev za dostop do informacij javnega značaja, od katerih je bilo v celoti ugodeno 1 zahtevi, delno ugodeno 5 zahtevam, v celoti zavrnjene zahteve pa sta bile 2. Zoper odločbe organa je bila v letu 2018 vložena ena pritožba na Informacijskega Pooblaščenca.

2.4 DRŽAVNO ODVETNIŠTVO RS

Državno odvetništvo RS (DODV) je državni organ, ki opravlja strokovne naloge na področju varstva premoženjskih in drugih pravic in interesov države prek pravnega zastopanja pred sodišči in upravnimi organi v Republiki Sloveniji, pred tujimi sodišči in tujimi arbitražami, ter pred mednarodnimi sodišči in mednarodnimi arbitražami. DODV je v letu 2018 zastopal IRSI v treh sodnih postopkih.

DODV je v letu 2018, prijavil dva primera terjatve, ki jih je imel IRSI od tretjih oseb, zopet katere je bil začel postopek insolventnosti.

2.5 MEDIJI

V letu 2018 je Inšpektorat medijem samostojno posredoval 53 odgovorov na novinarska vprašanja, od tega s področja dela:

- Inšpekcije za ceste, železniški promet, žičniške naprave in smučišča 13 odgovorov,
- Inšpekcije za cestni promet 12 odgovorov,
- Inšpekcije za energetiko in rudarstvo 12 odgovorov.

Za pripravo skupnega medijskega odgovora več državnih organov je Inšpektorat posredoval na Ministrstvo za infrastrukturo 16 odgovorov na novinarska vprašanja.

3 INŠPEKCIJA ZA CESTNI PROMET

Inšpekcija za cestni promet je inšpekcijske nadzore na sedežu zavezancev in na terenu opravljala v skladu z letnim in mesečnimi načrti ter obdobjno načrtovanimi akcijskimi tematskimi nadzori. Pri izdelavi le teh so bile upoštevane smernice ministrstva, predvsem pa obveznosti, ki izhajajo iz predpisov EU, ki se nanašajo na prevoze potnikov in blaga, »socialno zakonodajo« in tehnično brezhibnost vozil v cestnem prometu ter potreb po pristojnem nadzoru upoštevajoč zakonodajna pooblastila ter stanje in razmere v Republiki Sloveniji.

3.1 PRISTOJNOSTI IN ZAKONODAJA

V skladu s pooblastili in nalogami, ki izhajajo iz nacionalnih predpisov (zakonov, uredb, pravilnikov,...), Uredb in Direktiv EU kakor tudi mednarodnih pogodb in sporazumov, inšpektorji opravljajo nadzor predvsem nad izvajanjem določb:

- Zakona o prevozih v cestnem prometu (ZPCP-2, Uradni list RS, št. 131/06, 5/07, pop., 123/08, 28/10, 49/11, 40/12-ZUJF, 57/12, 39/13, 92/15), Uredbe (ES) št. 1071/09, Uredbe (ES) št. 1072/09, Uredbe (ES) št. 1073/09, Sporazuma Interbus;
- Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih (ZDCOPMD-UPB7, Uradni list RS, št. 45/16, 62/16), Uredbe (ES) št. 561/2006, Uredbe (ES) št. 165/14, Direktive 2006/22/ES, Direktive 2002/15/ES, Direktive Komisije 2009/5/ES, AETR - Evropskega sporazuma o delu posadk vozil, ki opravljajo mednarodne cestne prevoze;
- Zakona o prevozu nevarnega blaga (ZPNB, Uradni list RS, št. 33/2006 – UPB1, 41/09, 97/10, 56/15), Evropskega sporazuma o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga (ADR), s prilogo A in B);
- Zakona o motornih vozilih (ZMV-1, Uradni list RS, št. 75/17), Uredbe (ES) 1222/2009; Uredba (EU) 168/2013, Direktive 2007/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta (s spremembami), Direktive 2009/40/ES Evropskega parlamenta in Sveta (s spremembami) ter ter Direktive 2000/30/ES Evropskega parlamenta in Sveta (s spremembami);
- Zakona o voznikih (Zvoz-1, Uradni list RS, št. 85/16, 67/17);
- Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (ZPDZC-1, Uradni list RS, št. 32/14, 47/15-ZZSTD);
- Zakona o pravilih cestnega prometa (ZPrCP, Uradni list RS, št. 109/10, 57/12, 63/13, 68/16, 54/17, 69/17, 3/18 - odl. US);
- Bilateralnih in multilateralnih mednarodnih sporazumov s področja prevozov oseb in blaga v cestnem prometu.

3.2 INŠPEKCIJSKI NADZOR

Naloge Inšpekcije za cestni promet so zaradi pristojnosti po različnih zakonih obsežne in zelo raznolike. Inšpekcijski nadzor na področju cestnega prometa obsega nadzor izvrševanja nacionalne zakonodaje s področja prometa ter mednarodnih sporazumov, zakonodaje EU, zakonov ter drugih predpisov, ki urejajo področja: prevozov potnikov in blaga v cestnem prometu, »socialne zakonodaje«, vozil, voznikov ter prevozov nevarnega blaga.

Nadzor prevozov v cestnem prometu

Inšpektorji za cestni promet nadzorujejo izpolnjevanje in zagotavljanja enakosti pogojev dostopa na trg ter odgovornosti izvajalcev cestnih prevozov glede:

- izpolnjevanja pogojev za opravljanje dejavnosti prevozov blaga in oseb v cestnem prometu,
- izvajanja notranjih in mednarodnih prevozov potnikov,
- izvajanja notranjih in mednarodnih prevozov blaga,
- izvajanja avto taksi dejavnosti,
- nadzora nad dovolilnicami in dovoljenji,
- nadzora nad plačilnimi roki prevoznikov,
- izvajanje nadzorov nad rednim usposabljanjem voznikov.

Nadzor »socialne zakonodaje«

Inšpektorji za cestni promet nadzorujejo izpolnjevanje pogojev ter odgovornosti izvajalcev cestnih prevozov glede:

- ustreznosti razporejanja voznikov na delo in izvajanju kontrole nad delom voznikov,
- vodenja predpisanih evidenc o delu voznikov,
- spoštovanja določil, ki se nanašajo na delovni čas, odmore in počitke voznikov,
- pravilnosti uporabe tahografa,
- dela delavnic za tahografe (postopki vgradnje, preverjanja, popravil, ...),
- pravilnosti postopkov izdajatelja kartic za digitalne tahografe.

Nadzor nad področjem "motorna vozila"

Inšpektorji za cestni promet nadzorujejo izpolnjevanje pogojev ter odgovornosti pravnih subjektov, izvajalcev pooblastil ter udeležencev v cestnem prometu:

- nad strokovnimi pooblaščenimi organizacijami (zavezanci) na podlagi ZMV,
- nad tehnično brezhibnostjo vozil udeleženih v cestnem prometu, na podlagi ZMV,
- izvajanja postopkov tehničnih pregledov motornih in priklopnih vozil,
- izvajanja postopkov registracije motornih in priklopnih vozil, v pooblaščenih registracijskih organizacijah,
- nad skladnostjo vozil, njihovih delov in opreme ter delom proizvajalcev vozil, njihovih pooblaščenih zastopnikov in distributerjev vozil in njihovih delov.

Nadzor nad področjem "vozniki"

Inšpektorji za cestni promet nadzorujejo izpolnjevanje kadrovske in materialne pogojev ter proces pridobivanja znanja pri programih usposabljanja. Inšpektorji izvajajo nadzor na podlagi Zvoz:

- nad organizacijami za usposabljanje kandidatov za voznike motornih vozil ter voznikov,
- nad potekom izvajanja usposabljanja po programih na terenu.

Nadzor nad prevozi nevarnega blaga v cestnem prometu

Inšpektorji za cestni promet nadzorujejo izpolnjevanje pogojev ter odgovornosti izvajalcev cestnih prevozov glede:

- spoštovanja določil ZPNB in ADR sporazuma,
- dela varnostnih svetovalcev za prevoz nevarnega blaga,
- izvajanjem usposabljanj za voznike po ADR,
- izvajanjem pregledov cistern za prevoze po ADR.

3.3 INŠPEKCIJSKI UPRAVNI POSTOPEK

Inšpektorji za cestni promet so, poleg prenesenih odprtih inšpekcijskih zadev iz preteklega obdobja, v letu 2018 prejeli 94 prijav, začeli 2075 novih inšpekcijskih zadev ter zaključili 1870 inšpekcijskih zadev. Skupno je bilo v letu 2018 izvedeno 2576 inšpekcijskih pregledov.

2018	Inšpekcija za cestni promet
Število prejetih prijav	94
Število obravnavanih zadev	2468

Tako na sedežu podjetij kot na cesti se inšpekcijski nadzori izvajajo kompleksno in v eni inšpekcijski zadevi je praviloma izveden inšpekcijski pregled po več zakonskih pristojnostih predpisanih v več zakonskih aktih.

Največ inšpekcijskih pregledov je bilo opravljenih v povezavi s področjem nadzora po socialni zakonodaji na sedežu prevoznika in na cesti. Inšpekcijski upravni ukrepi se zaradi specifičnosti področja nadzora izrekajo redkeje. Večinoma se izrekajo ukrepi prepovedi vezani na voznika ali vozilo (tudi kot t.i. odredbe) ter v manjši meri kot ureditveni ukrepi ali prepovedi glede opravljanja dejavnosti.

V letu 2018 so inšpektorji za cestni promet v zvezi s postopki izdali 17 odgovorov prijaviteljem ter 525 odgovorov in dopisov drugim organom. Število odgovorov prijaviteljem je majhno kajti večina prejetih prijav je ali anonimnih ali prejetih kot odstop ali obvestilo s strani drugega organa. Zaradi sodelovanja inšpekcije z drugimi domačimi in tujimi nadzornimi organi pa je zato večje število odgovorov posredovanih drugim organom.

Zoper izrečene inšpekcijske ukrepe lahko stranke v postopku vložijo pravna sredstva. V letu 2018 Inšpekcija za cestni promet ni prejela nobene pritožbe zoper izdane upravne akte.

Natančnejše stanje s podatki o pomembnejših dejanjih in ukrepih v okviru inšpekcijskih upravnih postopkov v letu 2018 je razvidno iz naslednje tabele:

2018	Upravna dejanja in ukrepi
Zapisnik: redni pregled	745
Zapisnik: izredni pregled	206
Zapisnik: kontrolni pregled	64
Zapisnik: cestni pregled (socialna zakonodaja)*	819
Zapisnik: TBV (tehnična brezhibnost vozil)*	150
Zapisnik IP z zaslišanjem	1
Zapisnik: RAPEX*	463
Zapisnik: TAHOEV (napake tahografa)*	128
Odredbe in prepovedi po ZDCOPMD in ZMV	11
Opozorila na zapisnik po ZIN	58
Odločbe	16
Število odgovorov prijaviteljem	17
Število dopisov in odgovorov drugim organom	525

Opomba:

* Gre za specialno obliko zapisnika Inšpekcije za cestni promet v inšpekcijskem pregledu.

Po tematskih sklopih oz. temeljnih nalogah je Inšpekcija za cestni promet glede na plan za leto 2018 izvedla:

Področje nadzora /število inšpekcijskih pregledov	Plan 2018	Dejansko 2018	% izpolnitve plana
Nadzor prevozov potnikov v notranjem cestnem prometu ¹⁾	240	247	103
Nadzor prevozov blaga in potnikov v cestnem prometu – na cesti ²⁾	950	1157	122
Nadzor dovolilnic in plačilnih rokov na sedežu prevoznika	20	20	100
Nadzor nad socialno zakonodajo in zapisovalno opremo (nadzori na sedežu podjetij) ³⁾	360	372	103
Nadzor delavnic za kontrolo tahografov ⁴⁾	20	31	155
Nadzor po ZPNB (nevarnega blaga po ADR)	30	30	100
Nadzor po ZMV (strokovne organizacije za tehnične preglede, registracijske organizacije, skladnost,...)	90	94	104

Nadzor po ZMV (postopki v sistemu RAPEX, odpoklici,...) ⁵⁾	400	463	116
Nadzor pooblaščenih organizacij za usposabljanje učiteljev predpisov in voženj ter kandidatov za voznike motornih vozil ⁶⁾	90	142	158
Nadzor pooblaščenih centrov in programov za usposabljanje voznikov v sistemu kvalifikacij voznikov (po ZPCP-2)	20	20	100
SKUPNO ŠTEVILO:⁷⁾	2220	2576	116

Opombe:

¹⁾ Zajeto je število inšpekcijskih pregledov potnikov v notranjem cestnem prometu (linijski, občasni in taksi prevozi).

²⁾ Zajeto je število inšpekcijskih pregledov, ki se opravijo na cesti nad prevozi po pristojnostih iz ZPCP-2 (licence, dovolilnice in dovoljenja v blagovnem in potniškem prometu), ZDCOPMD (časi vožnje in počitkov voznikov ter uporaba zapisovalne opreme) ter ZMV (cestni pregled tehnične brezhibnosti vozil). Višje število nadzorov na cesti od načrtovanega je zaradi izvedbe izrednih skupnih aktivnosti z ostalimi nadzornimi organi (sodelovanje v dvodnevem kontinuiranem nadzoru policije ter izvedba mednarodnega sodelovanja s tujimi nadzornimi organi in policijo v obliki nadzorov v cestnem prometu).

³⁾ Obveznost določena z Direktivo ES/22/2006 glede števila pregledanih delovnih dni voznikov na sedežu podjetij za leto 2018 v obsegu 134.000 pregledov delovnih dni voznikov je presežena (pregledanih 138.301 delovnih dni voznikov).

⁴⁾ Planirano število inšpekcijskih pregledov je preseženo zaradi več izvedenih izrednih nadzorov na podlagi preverjanja prijave nepravilnosti v sistemu TAHOEV.

⁵⁾ Odstopanje nadzorov od načrtovanega obsega je posledica povečanja odpoklicev vozil v sistemu RAPEX.

⁶⁾ Večje število inšpekcijskih pregledov od načrtovanega je posledica nekoliko večje aktivnosti inšpektorjev v terenskih nadzorih izvajanja usposabljanja kandidatov za voznike..

⁷⁾ V letu 2018 je planirani obseg nadzorov v celoti presežen za približno 16 %. Odstopanje od plana je predvsem posledica iz razlogov, navedenih v opombi pod točko 2), 5) in 6).

Znotraj temeljnih nalog so se preverjali posamezni segmenti opisani s ključnimi besedami:

Inšpekcijski pregled po ključnih besedah	Število preverjanj
Licenca prevozniki oseb	40
Licenca prevozniki blaga	107
Usposabljanje voznikov, TK	13
Prevoz potnikov notranji	30
Prevozi dovolilnice	3
Prevozi plačilni rok	12
Postaje in postajališča	1
Socialna zakonodaja	225
Delavnice za tahografe	24
Certifikati za tahografe	17
Šole vožnje	34
Registracija vozil	8
Strokovne organizacije za tehnične preglede	35
Registracijske organizacije	6
Skladnost vozil, delov in opreme	18
Rapex	462
Varstvo potrošnikov in varnost proizvodov	4
ADR nevarno blago	18

Delo na črno	3
Teren – prevoz oseb notranji	94
Teren – prevoz oseb mednarodni	29
Teren – prevoz oseb taksi	174
Teren – prevoz blaga notranji	78
Teren – prevoz blaga mednarodni	263
Teren – socialna zakonodaja	716
Teren – tehnična brezhibnost vozil	217
Teren – strokovne organizacije ta tehnične preglede	14
Teren – šola vožnje	107

3.4 PREKRŠKOVNI POSTOPEK

Inšpektorji za cestni promet so v letu 2018 uvedli nekaj obsežnejših prekrškovnih postopkov vezanih na inšpekcijske zadeve obravnavane koncem leta 2017 ter skupno obravnavali 616 prekrškovnih zadev od tega 2 na predlog drugega organa. V zadevi se lahko vodi več prekrškovnih postopkov. Pri reševanju prekrškovnih zadev iz tekočega leta in predhodnega obdobja je bilo s strani inšpektorjev za cestni promet na terenu in na sedežih zavezancev ter po reševanju prekrškovnih zadev na predlog predlagatelja v letu 2018 prekrškovno ukrepano, kot sledi iz preglednice.

Št. prekrškovnih zadev	Št. opozoril	Št. PN	Št. odločb - globa	Št. odločb - opomin	Št. odločitev o ZSV
616	184	739	42	14	12

V prekrškovnih postopkih IRSI-ICP so bile v letu 2018 izrečene globe v skupni vrednosti 1.094.465 evrov. Finančna učinkovitost Inšpekcije za cestni promet je razvidna iz spodnje tabele:

2018	Prekrškovna globa v €
Skupna vrednost izrečenih glob	1.094.465
Plačilo terjatev	524.128,22
Plačilo s 50% popustom	505.972,50

Podatki o znesku izrečenih glob v letu 2018 so preseženi glede na načrtovano in doseženo v nizu predhodnih let, razen izjeme leta 2016. Razlog je v prekrškovni realizaciji obsežnejših inšpekcijskih zadev, ki so bile izvedene v zvezi ugotavljanja goljufij in prikrivanja podatkov po ZDCOPMD (manipuliranje s tahografi, neskladnosti pri evidencah delovnega časa ter prenosi in hramba podatkov iz tahografov).

3.5 AKCIJE V LETU 2018

V letu 2017 je bilo opravljenih več poostrenih obdobjnih tematskih nadzorov v obliki izvedbe akcij Inšpekcije za cestni promet. Akcije so bile izvedene v samostojni izvedbi inšpektorjev za cestni promet ali v sodelovanju z ostalimi nadzornimi službami. Akcije so potekale v rednem, pa tudi izven rednega delovnega časa inšpektorjev, izvajale pa so se na sedežu zavezancev in na terenu (cesta, terenske lokacije zavezancev).

Akcije so bile izvedene po ciljnih tematikah z namenom zagotavljanja varnosti v cestnem prometu, zagotavljanja ustreznosti skladnosti in označevanja izdelkov za vozila (gume) ter ugotavljanja in preprečevanja večjega obsega kršitev določb ZPCP-2, ZPDZC-1, ZDCOPMD in ZMV pri izvajanju različnih oblik prevozov v cestnem prometu (prevoz potnikov in blaga v mednarodnem in domačem prometu, pregledi tehnične ustreznosti vozil na terenu, ipd).

V letu 2018 so bile po tematiki nadzora izvedene samostojne akcije nadzora:

- nadzor prevoza šoloobveznih otrok po ZPCP-2 (skupno 2 akciji - nadzor prevoza šoloobveznih otrok ob začetku in koncu šolskega leta);
- nadzor označevanja pnevmatik po ZMV (1 akcija v dveh delih, pomladi in jeseni);
- nadzor tehničnih pregledov traktorjev na terenu (1 akcija);
- nadzor nad postopki delavnic za tahografe z uporabo sistema TAHOEV;
-

in rednih obdobjnih aktivnosti, ki so potekale v sodelovanju z drugimi nadzornimi organi po predhodnem mesečnem planiranju:

- nadzor taksi prevozov (policija, MIRS, FURS, TIRS);
- koordinirani nadzori prevozov v cestnem prometu na cesti (policija, FURS).

Preglednica sklepnih ugotovitev s podatki o dejanjih in ukrepih v okviru izvedenih akcij:

Naziv akcije	Ukrepi		Ugotovitve
Nadzori prevoza »šoloobveznih otrok«	Število izvedenih pregledov	71	<i>Upravni ukrepi:</i> 1x odločba prepoved uporabe vozila – vozilo za prevoz skupine otrok brez tahografa <i>Kršitve:</i> ZPCP-2 – nepravilnosti vezane na predpisane dokumente (licenca, pogodbe ipd.); ZDCOPMD - neupoštevanje počitkov voznika in nepravilnosti v zvezi s tahografom.;
	Število upravnih ukrepov	1 x odločba prepovedna	
	Število in vrsta prekrškovnih sankcij	19x PN globa 7x opozorilo	
Nadzori tehničnih pregledov traktorjev na terenu	Število izvedenih pregledov	16	<i>Upravni ukrepi:</i> - 2x prepoved izvajanja TP zaradi neizpolnjevanja pogojev <i>Kršitve:</i> Nepravilnosti pri izvajanju postopka TP s strani strokovne organizacije
	Število upravnih ukrepov	2	
	Število in vrsta prekrškovnih sankcij	12x PN globa	
Nadzori »označevanja pnevmatik«	Število izvedenih pregledov	13	<i>Upravni ukrepi:</i> Pomanjkljivosti pri označitvi pnevmatik (ZMV). <i>Kršitve:</i> Pomanjkljivosti pri označitvi pnevmatik
	Število upravnih ukrepov	2x opoz ZIN	
	Število in vrsta prekrškovnih sankcij	4x opozorilo	

Nadzor nad postopki delavnic za tahografe z uporabo sistema TAHOEV	Število izvedenih pregledov	17	Upravni ukrepi: Kršitve:
	Število upravnih ukrepov	0	
	Število in vrsta prekrškovnih sankcij	0	

3.6 OSTALO

Mednarodno sodelovanje

Inšpektorji za cestni promet sodelujejo v združenjih ECR (*Euro Controle Route*) in preko MZI v CORTE (*Confederation of Organisations in Road Transport Enforcement*) ter bilateralno s sorodnimi inšpekcijami sosednjih držav, predvsem Madžarske in Hrvaške s cilji: poenotenja izvajanja zakonodaje ES s strani nadzornih organov, usposabljanja in izmenjave izkušenj. Sodelovanje poteka v obliki srečanj, delavnic, seminarjev ter neposredne udeležbe v mednarodnih aktivnostih na terenu. Poleg tega je inšpekcija vključena v mrežo nadzora potencialno nevarnih proizvodov RAPEX (za področje vozil in njihovih delov). V letu 2018 smo se udeležili 3 sestankov delovnih skupin organizacije ECR. Udeležili smo se še dveh strokovnih usposabljanj v organizaciji ECR (manipulacije s tahografi in ravnanje z nevarnim blagom) ter mednarodnega nadzora v okviru ECR v Nürnbergu, Nemčija ter regionalnega nadzora v okrožju Zala, Madžarska (strokovne delavnice s kombinacijo operativne izvedbe nadzorov na terenu, v katerih so bile preko praktičnega dela izmenjane prakse, metode in tehnike predvsem s področja odkrivanja goljufij s tahografi in ad-blue sistemi ter preverjanja tehnične ustreznosti vozil.). V mednarodnem bilateralnem sodelovanju so bili izvedeni trije kombinirani enodnevni skupni nadzori z madžarsko inšpekcijo ter trije kombinirani enodnevni skupni nadzori s hrvaško inšpekcijo za cestni promet.

Priprava poročil

Inšpekcija za cestni promet poroča drugim državam članicam Evropske Skupnosti podatke o kršitvah po »socialni zakonodaji« za vsako polletno obdobje.

Druge zadolžitve

Posamezni inšpektorji so bili v letu 2018 poleg rednih inšpekcijskih zadolžitev vključeni v aktivnosti: strokovnega sodelovanja pri pripravi sprememb pravilnikov vezanih na ZMV-1, v mednarodno sodelovanje, ter pripravo podlag za spremembo programskih orodij ISIP/CEBA za potrebe inšpekcije idr.

4 INŠPEKCIJA ZA CESTE, ŽELEZNIŠKI PROMET, ŽIČNIŠKE NAPRAVE IN SMUČIŠČA

4.1 INŠPEKCIJSKI NADZOR CEST

Inšpektorji za ceste delujejo v okviru Inšpekcije za ceste, železniški promet, žičniške naprave in smučišča IRSI. Osrednje področje inšpekcijskega nadzora se nanaša na izvajanje nadzorov na področju državne cestne infrastrukture in zagotavljanja prometne varnosti na njej. Inšpekcijski nadzori pri zavezancih so se v veliki večini izvajali na terenu skladno z letnim načrtom dela in na podlagi aktualnih potreb po nadzoru upoštevajoč zakonodajna pooblastila in stanje državne cestne infrastrukture v RS.

4.1.1 Pristojnost in zakonodaja

Skladno s pooblastili in nalogami, ki izhajajo iz nacionalnih zakonskih in podzakonskih predpisov, Uredb, Direktiv EU in tehničnih specifikacij, inšpektorji za ceste izvajajo nadzor nad izvajanjem določb:

- Zakona o cestah (ZCes-1, Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 36/14, 46/15, 10/18, 14/18-ZUOPŠP), Direktive 2004/54/ES, Direktive 2008/96/ES in Direktive 2010/40/EU,
- Zakona o cestninjenju (ZCestn, Uradni list RS, št. 24/15); Direktive 1999/62/ES in Direktive 2004/52/ES.

4.1.2 Inšpekcijski nadzor

Inšpektorji za ceste so v letu 2018 izvajali inšpekcijski nadzor na avtocestah, hitrih cestah, glavnih cestah, regionalnih in regionalnih turističnih cestah ter v varovalnih pasovih navedenih cest. Pri izvajanju pooblastil po določbah ZCes-1, so inšpektorji v letu 2018 glavnino nalog opravili na področju postavljanja objektov za obveščanje in oglaševanje, in na področju varstva javnih cest.

Vzdrževalna dela na cestah

Vzdrževanje državnih cest je eden izmed pomembnejših segmentov zagotavljanja varnosti v cestnem prometu na državni cestni infrastrukturi. Vzdrževanje stanja avtomobilskih cest v Republiki Sloveniji je sorazmerno dobro, prav tako pa se ugotavljajo tudi izboljšave stanja na ostalih državnih cestah, v smislu zagotavljanja ustrezne varnosti, kar je posledica povečanja vlaganja v investicijsko vzdrževanje in vzdrževalna dela v javno korist ter predaje odsekov cest v uporabo. Redno vzdrževanje državnih cest je v domeni upravljavca, to je Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo (v nadaljevanju DRSI), kljub temu Inšpektorat glede vzdrževanja prejema določene prijave in pobude občanov za ukrepanje, ki jih skladno s pristojnostmi obravnava.

Inšpekcijski nadzor vzdrževanja državnih cest tako zajema preverjanje:

- rednega vzdrževanja državnih cest,
- investicijskega vzdrževanja in
- vzdrževalnih del v javno korist (rekonstrukcije).

Varstvo javnih cest

Na javnih cestah, na zemljiščih in objektih ob cestah je prepovedano izvajati ali opustiti kakršnakoli dela, ki bi lahko škodovala cesti ali ogrožala, ovirala, zmanjšala varnost promet na njih.

Inšpektorji za ceste nadzorujejo varno uporabo cest in varstvo cest, predvsem v delu, ki se nanaša na:

- gradnjo in rekonstrukcijo objektov in naprav v varovalnem pasu državnih cest,
- napeljevanje nadzemnih in podzemnih vodov ter drugih naprav v območju državnih cest in njihovega varovalnega pasu,
- prekopavanje, podkopavanje in druga dela na državnih cestah,
- opravljanje del na zemljiščih ali objektih ob državnih cestah,
- trajno ali začasno zasedbo državnih cest ali njihovega dela z različnimi ovirami,
- izvajanje ali opustitev kakršnihkoli del na državnih cestah in na zemljiščih ali objektih ob državnih cestah,
- ustrezno opremljenost s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo.

Predori

V letu 2018 so bili izvedeni inšpekcijski nadzori predorov, daljših od 500 metrov, po določilih Direktive 2004/54/ES in Uredbe o tehničnih normativih in pogojih za projektiranje cestnih predorov v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 48/06, 54/09 in 109/10). Predviden 3 letni periodični nadzor po določilih omenjene Direktive se je izvajal v letu 2018. Zato so inšpektorji izvedli usmerjene redne inšpekcijske nadzore v predorih z namenom preverjanja konstrukcijskih značilnosti predorov, opreme predorov, vzdrževanja samih predorov kot tudi pripadajočega vozišča (vzdrževanje, obnavljanje, čiščenje, barvanje, osvetljevanje, signalizacija, prezračevanje, ipd...).

Cestninjenje

Nadzor nad cestninjenjem v Republiki Sloveniji ureja ZCestn, ki predpisuje obveznost plačevanja cestnine po prevoženem razdalji ali glede na določen čas uporabe cestninskih cest in cestninskih cestnih objektov na njih, prevoze, za katere se ta cestnina ne plačuje, cestninske razrede vozil, način določitve višine cestnine, način cestninjenja in vprašanja interoperabilnosti cestninjenja v prostem prometnem toku in nadzor nad plačevanjem cestnine.

Na podlagi določil ZCestn je Inšpektorat prekrškovni organ za kršitve, ki se nanašajo na:

- sprejem in objavo cenika cestnin za prevoženo razdaljo,
- zaračunavanja cestnine v nasprotju s cenikom,
- sprejem in objavo splošnega akta o cestninjenju,
- soglasje vlada RS k ceniku in splošnemu aktu o cestninjenju pred njegovo objavo,
- naloge upravitelja cestninskih cest v zvezi z elektronskim cestninjenjem.

Priključki na državne ceste

Z inšpekcijskimi nadzori se je preverjalo ali se priključki na državne ceste gradijo, rekonstruirajo in ali so zgrajeni ter vzdrževani skladno s predpisi, ki urejajo javne ceste. Inšpekcijski nadzor je zajemalo preverjanje izvajanja predpisanih ukrepov in pogojev pri:

- gradnji, rekonstrukciji in vzdrževanju različnih priključkov občinskih kategoriziranih, nekategoriziranih in individualnih dovoznih cest ter pristopov do objektov ter zemljišč, na državne ceste,

Zapore cest

Dela na državni cesti ali ob njej, ki vplivajo na promet na tej cesti in jo je potrebno zaradi tega delno in popolno zapreti za promet, se lahko opravljajo le z dovoljenjem za zaporo ceste. Dovoljenje za zaporo ceste je potrebno pridobiti tudi za športne in druge prireditve na glavnih in regionalnih cestah, medtem ko take prireditve na avtocestah in hitrih cestah niso dovoljene. Pri inšpekcijskem nadzoru nad zaporami cest se je preverjalo predvsem:

- obveščanje pristojnih institucij in inšpekcije za ceste o prvi postavitvi zapore in o preusmeritvi prometa ter o vsaki spremembi zapore,
- vzpostavljane zapore za ceste po izdanem dovoljenju (čas, kraj, faza,...),
- postavljanje začasne prometne signalizacije in prometne opreme (po elaboratu začasne prometne ureditve),
- vzdrževanje in dopolnjevanje zapore ceste,
- odstranjevanje zapore za ceste.

Obveščanje in oglaševanje ob državni cesti

Postavljanje objektov za obveščanje in oglaševanje v območju državne ceste zunaj naselja je praviloma prepovedano, vendar se postavitve tovrstnih objektov, ki so opredeljeni kot enostavni objekti v določenih zakonskih izjemah dovoljuje. V naselju se objekti za obveščanje in oglaševanje ob državnih cestah lahko postavljajo le izven preglednega polja, pregledne berme, preglednostnega prostora in območja vzdolž vozišča ceste, predpisanega za postavitve prometne signalizacije. Inšpekcijski nadzor obveščanja in oglaševanja ob državnih cestah se je največkrat izvajal na podlagi prejetih prijav in pobud občanov, različnih civilnih združenj, vzdrževalcev, koncesionarjev in upraviteljev državnih cest, ter občin in je bil usmerjen v nadzor postavljanja reklamnih tabel, obešank, vitrin, napisov in drugih nepremičnih ter premičnih objektov in naprav za slikovno ali zvočno obveščanje in oglaševanje v varovalnem pasu državnih cest. Prav tako je bil nadzor usmerjen v preverjanje izpolnjevanja pogojev iz izdanih soglasij upravitelja ceste, in posledično izpolnjevanja pogojev Pravilnika o projektiranju.

Prometna signalizacija, prometna oprema in naprave ter ukrepi za umirjanje prometa

Prometna signalizacija, prometna oprema in naprave na javnih cestah morajo biti postavljeni in označeni skladno s predpisi, ki urejajo ceste in tako, da so dobro vidni. Biti morajo vzdrževani in ob vsakem uničenju, poškodovanju ali odstranitvi zamenjani, nadomeščeni ali ponovno označeni. Ceste, ki se uporabljajo za javni cestni promet morajo biti opremljene s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo, ki udeležence cestnega prometa opozarja na nevarnosti na cesti ali delu ceste, jim naznanja omejitve, prepovedi in obveznosti, jim daje potrebna obvestila za varen in neoviran promet ter jih vodi v prometu. O postavitvi, zamenjavi ali odstranitvi prometne signalizacije in prometne opreme na državnih cestah odloča direkcija. Prometna signalizacija, prometna oprema in naprave morajo ustrezati prometni ureditvi in prometno tehničnim ter prometno varnostnim razmeram na cesti oziroma delu ceste. Ukrepi za umirjanje prometa in oblikovanje prometnih površin so tehnične rešitve na cestnem omrežju, ki so namenjeni, da udeležencem v cestnem prometu fizično onemogočijo vožnjo s hitrostjo višjo od predpisane s prometnim pravilom ali odredene s prometnim znakom ali se jih opozori na omejitev hitrosti na nevarnem odseku ceste. Omenjen nadzor je tudi del izvajanja področnih nalog Resolucije nacionalnega programa varnosti cestnega prometa za obdobje od 2013 do 2022, v katerega je vključen tudi Inšpektorat RS za infrastrukturo.

Zagotavljanje preglednosti na državnih cestah

Z inšpekcijskimi nadzori se preverja ali je v zadostni meri zagotovljeno polje preglednosti skladno s predpisi, ki urejajo javne ceste. V letu 2018 je bilo zaznati porast prijav oz. pobud za nadzor preglednosti na notranji strani krivin (berme), v bližini križišč, krožišč ter priključkov, tako občinskih kategoriziranih kot nekategoriziranih in individualnih priključkov. Inšpekcijski nadzor je bil usmerjen na preverjanje izvajanja predpisanih ukrepov in pogojev za varstvo in prometa na njih pri zagotavljanju preglednosti na notranji strani cestnih krivin, v bližini križišč in priključkov ter na drugih delih državnih cest.

Varna uporaba ceste

V primeru opustitve rednih vzdrževalnih del, ko bi lahko bila ogrožena varna uporaba ceste ali bi lahko nastala škoda na njej, sme inšpektor za ceste odrediti začasno prepoved oziroma omejitev uporabe ceste in druge ukrepe, da se odvrne nevarnost ali prepreči škoda. Ukrep omejitve uporabe ceste mora izvesti izvajalec rednega vzdrževanja in je začasne narave, saj lahko traja dokler obstajajo razlogi zanj. Inšpekcijski nadzor nad varno uporabo ceste zajema področje rednih vzdrževalnih del na cestah, z namenom preprečitve neposredne nevarnosti za udeležence v cestnem prometu na državnih cestah in preprečitve materialne škode.

4.1.3 Inšpekcijski upravni postopek

Inšpektorji za ceste so, poleg 393 prenesenih odprtih inšpekcijskih zadev iz preteklega obdobja, v letu 2018 prejeli 348 prijav, začeli 682 novih inšpekcijskih zadev ter zaključili 564 inšpekcijskih zadev. Skupno je bilo v letu 2018 izvedeno 1150 inšpekcijskih pregledov. Glavnina inšpekcijskih nadzorov je bila izvedena na področju obveščanja in oglaševanja ob državnih cestah, s področja varstva cest, vzdrževanja cest in nadzora zapor na državnih cestah.

2018	Inšpekcija za ceste
Število prejetih prijav	348
Število obravnavanih zadev	1133

Glede inšpekcijskih ukrepov se zaradi specifik nadzorovanega področja izrekajo večinoma ureditveni ukrepi z izrekom opozorila na zapisnik po določilih ZCes-1, v manjši meri pa tudi prepovedni ukrepi z odločbami. Na področju obveščanja in oglaševanja so inšpektorji v večini primerov izdajali ukrepe z odločbami. Zaradi povečanega števila izvršljivih upravnih odločb so v letu 2018 inšpektorji uvedli več izvršilnih postopkov, katerih posledica je bilo vloženih 37 pritožb zoper izdane upravne akte in 43 odločitev drugostopenjskega organa, vezanih na vložena pravna sredstva, s katerimi so bile pritožbe zavezancev v celoti zavržene v 40 primerih, zgolj v 3 primerih pa je organ II. stopnje ugodil pritožbi in odpravil akt oziroma ukrep inšpektorja.

Natančnejše stanje s podatki o pomembnejših dejanjih in ukrepih v okviru inšpekcijskih upravnih postopkov v letu 2018 je razvidno iz naslednje tabele:

2018	Upravna dejanja in ukrepi
Zapisnik: redni pregled	217
Zapisnik: izredni pregled	444
Zapisnik: kontrolni pregled	560
Zapisnik: o zaslišanju (ustna obravnava)	19
Odločba	105
Opozorilo po ZCes-1 oz. ZIN (upravno)	96
Sklep: dovolitev izvršbe	36
Sklep: o denarni kazni	42
Zaključene upravne izvršbe	17
Pritožbe	37
Rešene pritožbe	43
Znesek izrečenih denarnih kazni	182.400 €

Po tematskih sklopih oz. temeljnih nalogah je inšpekcija za ceste glede na plan za leto 2018 izvedla:

Področje nadzora / število inšpekcijskih pregledov	Načrt dela 2018	Realizacija 2018	% izpolnitve načrta
Vzdrževalna dela na cestah	50	105	210
Varstvo javnih cest	350	196	56
Predori	13	13	100
Priključki na državne ceste	50	90	180
Zapore cest	100	160	160
Obveščanje in oglaševanje ob državni cesti	300	365	121,7
Prometna signalizacija, prometna oprema in naprave ter ukrepi za umirjanje prometa	120	117	97,5
Zagotavljanje preglednosti na državnih cestah	150	82	54,7
Varna uporaba ceste	17	100	588
SKUPNO ŠTEVILO:	1150	1250	107,8

Iz navedenih podatkov izhaja, da načrtovan obseg inšpekcijskih nadzorov ni bil v celoti dosežen. Vzrok za to je večje število izvedenih zahtevnejših inšpekcijskih postopkov v letu 2018 zlasti iz naslova povečanja števila prijav, ki so se nanašale na postavljanje objektov za obveščanje ter oglaševanje ob državnih cestah in ovirano preglednost z različnih priključkov na državne ceste, kar pa je razvidno iz povečanega števila izdanih inšpekcijskih odločb, povečanega števila pritožb in tožb zoper izdanih odločb, ter odločanju o različnih vlogah zavezancev. V primerjavi z lanskoletnim poročilom, je zaslediti rahlo zmanjšanje števila odločb in sklepov o dovolitvi izvršbe, zato pa se je povečalo število izdanih sklepov o denarni kazni, kar je seveda posledica v letu 2017 uvedenih inšpekcijskih postopkov in izdanih sklepov o dovolitvi izvršbe. Zaznati je tudi močno povečan znesek izrečenih denarnih kazni, ki

se je v primerjavi z lanskim letom povečal kar za 675%. Inšpektorji za ceste, so kljub daljšim bolniškim odsotnostim, ki so bile zaznane v letu 2018 uspešno opravili načrtovano število nadzorov in ga celo presegli.

Pri inšpekciji za ceste ključne besede sovpadajo s temeljnimi nalogami.

4.1.4 Prekrškovni postopek

Ukrepi, ki so jih v prekrškovnih postopkih izrekli inšpektorji za ceste, na podlagi ugotovljenih kršitev določb ZCes-1, so se nanašali predvsem na:

- izvajanje prepovedanih posegov in dejanj, ki ogrožajo državne ceste in promet na njih;
- izvedbo delnih ali popolnih zapor cest brez potrebnih dovoljenj;
- gradnjo ali rekonstrukcijo priključkov brez soglasij ali v nasprotju s pogoji iz soglasij,
- obveščanje in oglaševanje ob državnih cestah brez potrebnih soglasij ali v nasprotju s pogoji soglasja in
- drugih posegov na cesti ter v varovalnem pasu cest (ob cestah), ki se izvajajo brez potrebnih soglasij oziroma dovoljenj.

V letu 2018 je bilo tako uvedenih 145 prekrškovnih zadev, brez izrečenih opozoril. Natančnejši podatki o prekrškovnih ukrepih inšpektorjev za ceste so razvidni iz naslednje tabele:

Št. prekrškovnih postopkov	Št. opozoril	Št. PN	Št. odločb - globa	Št. odločb - opomin	Št. odločitev o ZSV
145	151	71	20	49	4

Finančno stanje prekrškovnih postopkov, ki so jih vodili inšpektorji za ceste je razvidno iz spodnje tabele:

2018	Prekrškovna globa v €
Skupna vrednost izrečenih glob	182.400
Plačilo terjatev	58.925
Plačilo s 50% popustom	53.900

4.1.5 Akcije v letu 2018

Skladno s predvidenimi ukrepi iz Resolucije o nacionalnem programu varnosti cestnega prometa za obdobje 2013 – 2022 (Uradni list RS, št. 39/13) in Osnutka obdobjnega načrta za zagotavljanje varnosti cestnega prometa v letih 2017 in 2018, je bil IRSI, na podlagi točke 8. 1 – Cestna infrastruktura, poglavje Delo na cestah, dolžan izvesti inšpekcijski nadzor nad zaporami cest, zaradi izvajanja del ali odvijanja prireditev na državnih cestah.

Inšpektorji za ceste IRSI so zaradi zagotavljanja večje varnosti udeležencev v prometu na državnih cestah (avtocestah), v obdobju od 15.4. do 15.11.2018 izvedli poostren inšpekcijski nadzor ureditve cestnih zapor in preusmeritev prometa pri izvajanju vzdrževalnih in obnovitvenih del ter odvijanju prireditev na državnih cestah, ki so v upravljanju upravljavcev DRSI in DARS d.d.. Pri nadzoru je bil dan poseben poudarek na ugotavljanju:

- ali je bilo za zaporo na cesti izdano ustrezno dovoljenje (izjeme...),
- ali je zapora skladna s pogoji iz dovoljenja (postavitve, vzdrževanje, dopolnitev,...),
- ali je postavitve zapore na cesti skladna z laboratorom,
- ali je spoštovan dovoljeni čas trajanja zapore ceste,
- obveščanja pristojnih institucij in inšpekcije za ceste o prvi postavitvi zapore, o preusmeritvi prometa in o vsaki spremembi zapore ceste.

Akcijski inšpekcijski nadzor se je izvajal v času med 15.4. – 15.11.2018.

Preglednica sklepnih ugotovitev s podatki o ukrepih v okviru izvedene akcije:

Naziv akcije	Ukrepi		Ugotovitve
Inšpekcijski nadzor »zapor na cestah in preusmeritev prometa pri izvajanju vzdrževalnih in obnovitvenih del na državnih cestah«	Število izvedenih pregledov	130	Ugotovljene pomanjkljivosti in nepravilnosti so se v večini nanašale na: - pridobitev dovoljenja upravljavca ceste za postavitve zapore, - izvedba zapore s strani izvajalca rednih del brez dovoljenja upravljavca - postavitve zapore ceste v nasprotju z izdanim dovoljenjem, - neskladno izvajanje del s projektom oz. izdanim dovoljenjem, - opustitev ukrepov pri zavarovanju ovire, - nedovoljeno spreminjanje prometne signalizacije
	Število upravnih ukrepov	1 × ustna odločba z izrečeno začasno omejitvijo uporabe ceste in v nadaljevanju izdan pisni odpravek odločbe, 1 × odločba 32 × opozorilo na zapisnik po ZCes-1 ali ZIN	
	Število in vrsta prekrškovnih sankcij	5 × odločba o prekršku 2 × odločba opomin 29 × plačilni nalog	

4.1.6 Ostalo

Inšpektorji za ceste so skozi celotno leto 2018 aktivno sodelovali v različnih komisijah in skupinah pri strokovnih pregledih ali prevzemih izvedenih del v določenih odsekih državnih cest in cestnih objektov, po ugotovljenih nepravilnostih ali po opravljenih investicijskih vzdrževalnih delih in vzdrževalnih delih v javno korist.

Zaznano je boljše sodelovanje in vključevanje inšpekcije za ceste pri pripravi sprememb in dopolnitev zakonodaje in podzakonskih predpisov s področja cest in cestninjenja. Tekom leta so bili inšpektorji za ceste aktivno vključeni v pripravo predlogov sprememb in dopolnitev več različnih podzakonskih predpisov s področja cest.

Pri izvajanju inšpekcijskega nadzora na državnih cestah po določilih ZCes-1 so inšpektorji za ceste zaznali nekaj problematičnih in neustrezno urejenih področij, ki so z uveljavitvijo ZCes-1 sicer ponudile nove in boljše rešitve, vendar se pri tem še vedno pojavljajo težave. Ugotovljene pomanjkljivosti se nanašajo predvsem na naslednje:

- problematiko zemljiškoknjižnega stanja državnih cest (na celotnem cestnem omrežju še niso vzpostavljene meje cestnih parcel – cestni svet),
- razpoložljiva finančna sredstva za vzdrževalna dela ne sledijo visokim standardom predpisov s področja varstva cest, zato se iščejo optimalne rešitve v okviru razpoložljivih sredstev,
- veliko število prijav zaradi postavljanja objektov za obveščanje in oglaševanje v varovalnem pasu državnih cest in neustrezno zakonsko urejeno področje obveščanja in oglaševanja ob javnih cestah v splošnem pomenu, tudi na območjih izven območja varovalnega pasu,
- zakonsko nedorečeno področje prodaje sezonskih izdelkov ob državnih cestah, v območju varovalnega pasu,
- nedorečena oziroma pomanjkljiva pooblastila inšpektorjev za ceste na posameznih področju nadzora po ZCes-1
- Neusklajena zakonodaja ZCes-1 z novo gradbeno zakonodajo.

V letu 2018 se je nekaj predlogov IRSI realiziralo s spremembo veljavnega ZCes-1 na področju nadzora objektov za obveščanje in oglaševanje, predvsem pri razširitvi pristojnosti ukrepanja ob uporabi omenjenih objektov.

4.2 INŠPEKCIJSKI NADZOR ŽELEZNIŠKEGA PROMETA

Inšpektorji za železniški promet delujejo v okviru Inšpekcije za ceste, železniški promet, žičniške naprave in smučišča IRSI. Osrednje področje inšpekcijskega nadzora se nanaša na izvajanje nadzorov spoštovanja predpisov na področju železniških sistemov in podsistemov ter zagotavljanja varnosti v železniškem prometu. Inšpekcijski nadzori pri zavezancih se v večini izvajajo na terenu, skladno z letnim načrtom dela in na podlagi aktualnih potreb po nadzoru upoštevajoč zakonodajna pooblastila in stanje železniške infrastrukture v Republiki Sloveniji.

4.2.1 Pristojnost in zakonodaja

Skladno s pooblastili in nalogami, ki izhajajo iz nacionalnih zakonskih in podzakonskih predpisov, Uredb, Direktiv EU in tehničnih specifikacij za interoperabilnost, inšpektorji za železniški promet izvajajo nadzor nad izvajanjem določb:

- Zakona o varnosti v železniškem prometu (ZVZelP, Uradni list RS, št. 56/13 – prečiščeno besedilo 91/13, 82/15, 84/15, 85/16 in 41/17), Direktive 2004/49/ES, Direktive 2007/59/EU in Direktive 2008/57/ES;
- Zakona o varnosti v železniškem prometu (ZVZelP-1, Uradni list RS, št. 30/18) po 16.6.2018
- Zakona o železniškem prometu (ZZelP, Uradni list RS, št. . 92/99, 11/01, 33/01, 110/02 - ZGO-1, 110/02, 56/03, 86/04, 29/05 - odl. US, 15/07, 58/09, 106/10, 63/13, 84/15, 30/18), Uredbe (ES) št. 1370/2007, Uredbe (ES) 1371/2007 in Direktive 2012/34/EU;
- Zakona o prevozu nevarnega blaga (ZPNB, Uradni list RS št. 33/06 – prečiščeno besedilo, 41/09, 97/10 in 56/15) in Evropskega sporazuma o mednarodnem železniškem prevozu nevarnega blaga (RID).

4.2.2 Inšpekcijski nadzor

Izvajanje nadzora inšpektorjev za železniški promet se medsebojno precej razlikuje v načinu opravljanja nadzora, ki je v veliki meri odvisen od železniškega strukturnega podsistema nadzora (infrastruktura, energija, vodenje-upravljanje in signalizacija ob progi, vodenje-upravljanje in signalizacija na vozilu ter tirna vozila) in operativnega podsistema (vodenje in upravljanje prometa, vzdrževanje in telematske aplikacije za potniški in tovorni promet), števila, vrste in velikosti subjekta nadzora. Inšpekcijski nadzori železniškega prometa obsegajo zlasti naslednja področja:

- skupna načela pri upravljanju, vodenju in nadzorovanju varnosti železniškega prometa,
- pogoje za zagotovitev, izboljšanje in razvoj interoperabilnega vseevropskega železniškega sistema za konvencionalne in visoke hitrosti,
- gradnjo, nadgradnjo, vzdrževanje in obratovanje železniškega sistema,
- spodnji in zgornji ustroj proge,
- signalno-varnostne in telekomunikacijske naprave, vključno z napravami za njihovo napajanje z električno energijo ter prostori za te naprave,
- stavbe in prostore za vodenje in urejanje prometa,
- stabilne naprave električne vleke,
- progovni pas in tirna vozila,
- izvršilne železniške delavce (strokovno usposobljenost, psihofizično sposobnost, zdravstveno sposobnost in delovni čas),
- varnostna pooblastila in varnostna spričevala,
- prevoz nevarnega blaga,
- pravice in obveznosti potnikov v železniške prometu.

Vodenje železniškega prometa

Inšpekcijski nadzor vodenja železniškega prometa zajema predvsem preverjanje:

- izvajanja ukrepov za zagotavljanje varnosti železniškega prometa,

-
- izpolnjevanja osnovnih pogojev, ki so določeni glede strokovne usposobljenosti, zdravstvene sposobnosti, psihofizične sposobnosti na delovnem mestu in upoštevanja predpisov o delovnem času ter razporedih dela izvršilnih železniških delavcev (razen strojevodij),
 - nadzora nad izdelavo in vsebino določenih operativnih predpisov in tehnologije dela prevoznikov in upravljavca,
 - izpolnjevanja pogojev iz varnostnih pooblastil.

Gradnja, rekonstrukcija in vzdrževanje železniške infrastrukture

Inšpekcijski nadzor železniške infrastrukture obsega preverjanje:

- gradenj, nadgradenj, obnov in vzdrževanja železniške infrastrukture (tiri, kretnice, gradbeni objekti),
- gradenj, nadgradenj, obnov in vzdrževanja infrastrukture na železniških postajah (peroni, območja dostopa),
- varnostne in zaščitne opreme na železniški infrastrukturi,
- zagotavljanja varnosti na različnih križanjih železniških prog in cest ter zagotavljanja ustrezne preglednosti,
- izpolnjevanja osnovnih pogojev, ki so določeni glede strokovne usposobljenosti, zdravstvene sposobnosti, psihofizičnih sposobnosti na delovnem mestu in upoštevanja predpisov o delovnem času ter razporedih dela izvršilnih železniških delavcev na področju železniške infrastrukture.

Železniška tirna vozila in elektroenergetika

Inšpekcijski nadzor obsega preverjanje:

- področja vlečnih in vlečenih železniških vozil,
- delavnic za vzdrževanje železniških vozil,
- gradenj, nadgradenj, obnov in vzdrževanja stabilnih naprav ter naprav elektrovleke,
- gradenj, nadgradenj, obnov in vzdrževanja stabilnih naprav ter naprav elektroenergetike,
- obratovalnih dovoljenj za tirna vozila, njihove nadgradnje, obnove in vzdrževanja,
- izpolnjevanja osnovnih pogojev, ki so določeni glede strokovne usposobljenosti, zdravstvene sposobnosti, psihofizičnih sposobnosti na delovnem mestu in upoštevanja predpisov o delovnem času ter razporedih dela izvršilnih železniških delavcev na področju železniških vozil in elektroenergetike.

Signalno varnostne in telekomunikacijske naprave

Inšpekcijski nadzor signalno varnostnih in telekomunikacijskih naprav vsebuje preverjanje:

- gradenj, nadgradenj, obnov in vzdrževanja signalno-varnostnih in telekomunikacijskih naprav, vključno z napravami za njihovo napajanje,
- naprav za vodenje in nadzor vlakov, ki vozijo v železniškem omrežju,
- zavarovanih nivojskih prehodov,
- izpolnjevanja osnovnih pogojev, ki so določeni glede strokovne usposobljenosti, zdravstvene sposobnosti, psihofizičnih sposobnosti na delovnem mestu in upoštevanja predpisov o delovnem času ter razporedih dela izvršilnih železniških delavcev na področju signalno varnostnih in telekomunikacijskih naprav.

Prevoz nevarnega blaga v železniškem prometu

Inšpektorji za železniški promet nadzorujejo izpolnjevanje pogojev ter odgovornosti izvajalcev glede:

- prevoza nevarnega blaga po železnicah, skladno z določili Zakona o prevozu nevarnega blaga in Evropskega sporazuma o mednarodnem železniškem prevozu nevarnega blaga (RID), pri prevoznikih, pošiljateljih in prejemnikih,
- dela izvršilnih železniških delavcev, ki sodelujejo pri prevozu nevarnega blaga v železniškem prometu,
- izpolnjevanja predpisanih pogojev za železniška vozila pri prevozu nevarnega blaga,
- ustreznosti priprave nevarnega blaga in spremljajoče dokumentacije za prevoz.

4.2.3 Inšpekcijski upravni postopek

Inšpektorji za železniški promet so, poleg 80 prenesenih odprtih inšpekcijskih zadev iz preteklega obdobja, v letu 2018 prejeli 37 prijav in uvedli inšpekcijski postopek v 385 zadevah ter zaključili 398 inšpekcijskih zadev. Skupno je bilo v letu 2018 izvedeno 424 inšpekcijskih pregledov.

2018	Inšpekcija za železniški promet
Število prejetih prijav	37
Število obravnavanih zadev	444

Glede inšpekcijskih ukrepov se zaradi specifičnosti nadzorovanega področja izrekajo tako ureditveni ukrepi z izrekom opozoril na zapisnik kot tudi prepovedni ukrepi z odločbami. V letu 2018 so inšpektorji za železniški promet prejeli eno pritožbo zoper izdan upravni akt.

Natančnejše stanje s podatki o pomembnejših dejanjih in ukrepih v okviru inšpekcijskih postopkov v letu 2018 je razvidno iz naslednje tabele:

2018	Upravna dejanja in ukrepi
Zapisnik: redni pregled	355
Zapisnik: izredni pregled	22
Zapisnik: kontrolni pregled	47
Zapisnik: zaslišanje	0
Odločba	17
Opozorilo po ZIN (upravno)	15
Sklep: dovolitev izvršbe	2
Sklep: denarna kazen	1

Po tematskih sklopih oz. temeljnih nalogah je inšpekcija za železniški promet glede na plan za leto 2018 izvedla:

Področje nadzora / število inšpekcijskih pregledov	Načrt dela 2018	Realizacija 2018	% izpolnitve načrta
Vodenje železniškega prometa	90	176	195,5
Gradnja, rekonstrukcija in vzdrževanja železniških objektov	90	95	105,5
Tirna vozila in elektroenergetika	80	91	113,8
Signalno varnostne in telekomunikacijske naprave	90	52	58,39
Prevoz nevarnega blaga v železniškem prometu	10	10	100
SKUPNO ŠTEVILO:	360	424	117,8

Načrt dela inšpektorjev za železniški promet za leto 2018 je bil v celoti dosežen. Vzrok za pomanjšan obseg nadzora na posameznem segmentu je prekinitev delovnega razmerja enega od inšpektorjev. Pri inšpekciji za železniški promet ključne besede sovpadajo s temeljnimi nalogami.

4.2.4 Prekrškovni postopek

Ukrepi, ki so jih v prekrškovnem postopku izrekli inšpektorji za železniški promet na podlagi ugotovljenih kršitev določb predpisov, ki jih nadzirajo, so se nanašali predvsem na nespoštovanje

predpisov s strani izvršilnih železniških delavcev in neupoštevanje prometnih pravil (ki se nanašajo na železniški promet) s strani občanov, ki jih je inšpektorat prejel kot predlog za uvedbo prekrškovnega postopka nadzornega organa.

V letu 2018 je bilo uvedenih 165 prekrškovnih zadev.

Natančnejši podatki o prekrškovnih ukrepih inšpektorjev za železniški promet so razvidni iz naslednje tabele:

Št. prekrškovnih postopkov	Št. opozoril	Obdolžilni predlog	Št. PN	Št. odločb - globa	Št. odločb - opomin	Št. odločitev o ZSV
165	1	18	50	55	20	8

Finančno stanje prekrškovnih postopkov, ki so jih vodili inšpektorji za železniški promet je razvidno iz spodnje tabele:

2018	Prekrškovna globa v €
Skupna vrednost izrečenih glob	233.700
Plačilo terjatev	45.160
Plačilo s 50% popustom	31.200

4.2.5 Akcije v letu 2018

Skladno s predvidenimi ukrepi iz Resolucije o nacionalnem programu varnosti cestnega prometa za obdobje 2013 – 2022 (Uradni list RS, št. 39/13) in Osnutka obdobjnega načrta za zagotavljanje varnosti cestnega prometa v letih 2017 in 2018 (točka 9.10 – Prehodi ceste čez železnice), je bil IRSI dolžan v letu 2018 izvesti inšpekcijski nadzor nad nivojskimi križanji cest in železniških prog.

Zaradi zagotavljanja večje varnosti udeležencev v cestnem in železniškem prometu je bil izveden poostren inšpekcijski nadzor na nivojskih križanjih železniških prog in cest. Inšpekcijski nadzor se je izvajal na podlagi določil ZZelP, ZVZelP (ZVZelP-1 po 16.6.2018) in Pravilnika o nivojskih prehodih (Uradni list RS, št. 49/16) ter ostalih podzakonskih aktih s področja železniškega prometa, ki zadevajo navedeno področje in sicer tako v javnem železniškem prometu kot tudi na industrijskih tirih. Pri tem je bil dan poseben poudarek na ugotavljanju:

- brezhibnega delovanja naprav za zavarovanje prometa na nivojskih prehodih,
- vzdrževanja naprav za zavarovanje prometa na nivojskih prehodih,
- pravilnosti in ustreznosti izvedbe ter delovanju prometne signalizacije in prometne opreme na območju nivojskih prehodov,
- zagotavljanju ustrezne preglednosti v območjih zavarovanih in nezavarovanih (pasivno urejenih) nivojskih prehodov, v progovnem in varovalnem progovnem pasu,
- višina zaščitnih višinskih profilov,
- v primeru nadgradnje železniškega podsistema, nadzor nad izvedbo zavarovanja obstoječega nivojskega prehoda v skladu z določbami ZVZelP in podzakonskega predpisa (Pravilnika o nivojskih prehodih,
- izvajanju predpisanih postopkov v primeru izrednosti na nivojskih prehodih.

Poostren inšpekcijski nadzor so izvajali inšpektorji za železniški promet IRSI, v času med 15.4.2017 – 30.11.2018.

Preglednica sklepnih ugotovitev s podatki o ukrepih v okviru izvedene akcije:

Naziv akcije	Ukrepi	Ugotovitve
--------------	--------	------------

Inšpekcijski nadzor na nivojskih prehodih	Število izvedenih pregledov	32	V poostrenem inšpekcijskem nadzoru ni bilo ugotovljenih nepravilnosti in pomanjkljivosti na posameznih področjih nadzora inšpektorjev za železniški promet, ki se nanašajo na nivojski prehod v sklopu industrijskega tira, vzdrževanje naprave za zavarovanje na nivojskem prehodu, strokovno usposobljenost delavcev in v povezavi z njihovimi nalogami na nivojskih prehodih.
	Število upravnih ukrepov	/	
	Število in vrsta prekrškovnih sankcij	/	

V sklopu skupne akcije glede varstva pred požarom v naravnem okolju, ki jo je organiziralo Ministrstvo za Obrambo, inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, je IRSI izvedel akcijo z namenom poostrenega inšpekcijskega nadzora varstva pred požarom v požarnovarnostnem pasu železniške proge. V okviru akcijskega plana inšpekcijskega nadzora varstva pred požarom v požarnovarnostnem pasu železniške proge, so trije inšpektorji za železniški promet, vsak na svojem področju, v času med 15.4.2018 in 15.7.2018, izvajali inšpekcijski nadzor nad spoštovanjem določil Zakona o železniškem prometu (v nadaljevanju ZZelP, Uradni list RS, št. 99/15 – prečiščeno besedilo), 27. člena Zakona o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 3/07, 9/11 in 83/12), tretji odstavek 69. člena Zakona o varnosti v železniškem prometu (ZVZelP, Uradni list RS, št. 56/13 – prečiščeno besedilo, 91/13, 82/15, 84/15 in 85/16) in določili Pravilnika o ukrepih varstva pred požarom v požarnovarnostnem pasu železniške proge, na tirnih vozilih in na tirnih vozilih z odprtim kuriščem. (v nadaljevanju Pravilnik, Uradni list RS, št. 63/13). Pri tem je bil poseben poudarek na:

- nadzor izdelave ocene stopnje požarne ogroženosti, (1. odstavek 3. člen)
- določitev progovnih odsekov železniških prog z veliko in zelo veliko požarno ogroženostjo (1. odstavek Pravilnika)
- nadzor nad preverjanjem in dopolnjevanjem ocene stopnje požarne ogroženosti - 5 letni interval (3. odstavek 3. člen)
- izdelava elaborata za odseke z veliko in zelo veliko požarno ogroženostjo (6. odstavek 3. člena).

Ukrepi varstva pred požarom za tirna vozila z odprtim kuriščem na trda goriva:

- nadzor upravljanja in delovanja v skladu z operativnimi predpisi (prvi in drugi odstavek 5. člen)
- nadzor varovalnih naprav za prestrežanje isker, tipiziran priključek, gasilska cev - vsaj 25 m (6. člen)
- ustrezno zavarovanje – požarna odgovornost za škodo, ki jo lahko z vozili z odprtim kuriščem povzroči tretjim osebam (7. člen)

Ukrepi varstva pred požarom na odsekih železniških prog z veliko in zelo veliko požarno ogroženostjo in na tirnih vozilih:

- predpisovanje zmanjševanja hitrosti in obveščanje (drugi odstavek 8. člena)
- gradbeno tehnični ukrepi – nadzor vgradnje javljalnikov toplotnih preobremenitev (3. alineja prvega odstavka 9. člena)
- nadzor ali je prevoznik opravil pregled zahtev iz tretjega odstavka 9. člena ob razglasitvi velike ali zelo velike požarne ogroženosti naravnega okolja (tretji in četrti odstavek 9. člena)
- nadzor stanja proge s tirnim vozilom po prevozu vozila z odprtim kuriščem - vpeljava motornega vozila za posebne namene (10. člen)

Preglednica sklepnih ugotovitev s podatki o ukrepih v okviru izvedene akcije:

Naziv akcije	Ukrepi		Ugotovitve
Inšpekcijski nadzor na nivojskih prehodih	Število izvedenih pregledov	14	V poostrenem inšpekcijskem nadzoru ni bilo ugotovljenih nepravilnosti in pomanjkljivosti na posameznih področjih nadzora inšpektorjev za
	Število upravnih ukrepov	/	

	Število in vrsta prekrškovnih sankcij	/	železniški promet, ki se nanašajo na nivojski prehod v sklopu industrijskega tira, vzdrževanje naprave za zavarovanje na nivojskem prehodu, strokovno usposobljenost delavcev in v povezavi z njihovimi nalogami na nivojskih prehodih.
--	---------------------------------------	---	---

Tudi v letu 2018 sta dva inšpektorja za železniški promet izvedla poostren inšpekcijski nadzor ugotavljanja prisotnosti alkohola v organizmu izvršilnih železniških delavcev v železniškem prometu med delovnim časom, z namenom, da se zagotovi psihofizična sposobnost opravljanja dela. Inšpektorji za železniški promet so na podlagi 4. točke prvega odstavka 103. člena ZVZelP, pristojni, da sami odredijo ali opravijo preizkus z napravami ali sredstvi za ugotavljanje prisotnosti alkohola v krvi pri izvršilnih železniških delavcih. Glede na dejstvo, da so bile tovrstne nepravilnosti v inšpekcijskih postopkih že bile ugotovljene, je bil nadzor v tem smislu opravljen na železniških postajah, kjer je na delu hkrati večje število izvršilnih železniških delavcev (oz. oseb ki izvajajo varnostno kritične naloge OVKN) v eni izmeni in pri voznikih progovnih vozil.

V okviru akcije se je poleg ugotavljanja morebitne vsebnosti alkohola pri izvršilnih železniških delavcih izvajal tudi nadzor nad:

- dolžino trajanja posamezne delovne izmene,
- počitkom med dvema zaporednima izmenama,
- primopredajo in nastopom službe izvršilnih železniških delavcev med vikendi in tehnološkimi procesi med premikom.

Preglednica sklepnih ugotovitev s podatki o ukrepih v okviru izvedene akcije:

Naziv akcije	Ukrepi		Ugotovitve
Inšpekcijski nadzor »psihofizičnega stanja izvršilnih železniških delavcev«	Število izvedenih pregledov	20	V okviru akcijskega nadzora ni bilo ugotovljenih nepravilnosti oz. vsebnosti alkohola v organizmu IŽD/OVKN, zato sta inšpektorja postopke na podlagi 28. člena ZIN ustavili na zapisnik
	Število upravnih ukrepov	/	
	Število in vrsta prekrškovnih sankcij	/	

V okviru akcijskega plana inšpekcijskega nadzora nad zagotovitvijo varnosti na gradbišču, sta dva inšpektorja za železniški promet, vsak na svojem področju, v času med 20.4.2018 do 15.10.2018, izvajala inšpekcijski nadzor nad spoštovanjem določil 37., 37.a, 38. in 39. členom Zakona o varnosti v železniškem prometu (v nadaljevanju ZVZelP, Uradni list RS, št. 56/13 – prečiščeno besedilo, 91/13, 82/15, 84/15 in 85/16) in Pravilnika o pogojih in postopku za začetek, izvajanje in dokončanje tekočega in investicijskega vzdrževanja ter vzdrževalnih del v javno korist na področju železniške infrastrukture (Uradni list RS št. 82/2006). Pri tem je bil poseben poudarek na:

- kadar se izvajajo obnove, nadgradnje in gradnje pod prometom, mora biti pred začetkom del delovišče zavarovano s signali (1. odstavek 39. člena)
- zagotovljen varen železniški promet (2. odstavek 39. člena)
- dolžnost upravljavca, da določi postopke in način obratovanja pod posebnimi pogoji, kadar se izvajajo dela po prometom (3. odstavek 39. člena)
- pregledi podsistemov v vmesnih fazah nadzornikov, upravljavca in izvajalca delavcev ter dolžnost nadzornika, da vpiše v gradbeni dnevnik potrdilo o skladnosti opravljenih del s tehničnimi zahtevami. (3. odstavek 39. člena)
- zagotovitev varnega železniškega prometa po končanih delih (4. odstavek 39. člena)
- pridobitev pisnih dovoljenj upravljavca za osebe, ki opravljajo določena dela na železniškem območju (2. odstavek 94. člena)

- Spoštovane določi Pravilnika o pogojih in postopku za začetek, izvajanje in dokončanje tekočega in investicijskega vzdrževanja ter vzdrževalnih del v javno korist na področju železniške infrastrukture

Preglednica sklepnih ugotovitev s podatki o ukrepih v okviru izvedene akcije:

Naziv akcije	Ukrepi		Ugotovitve
Inšpekcijski nadzor »Poostren inšpekcijski nadzor nad varnostjo na gradbišču«	Število izvedenih pregledov	12	Nepravilnosti ki so bile ugotovljene: - en od delavcev ni imel dovoljenja, prav tako delavca ni varoval čuvaj, - čuvaji niso dokazno sporazumevali o vožnjah vlakov - izvesti zavarovanje NPr tako, da bo onemogočen prehod ostalim udeležencem v cestnem prometu - odstranitev oznak, ki označujejo kilometrski in hektometrski položaj proge med obnovitvenimi deli - premajhno oddaljenost stebra tirnega signala od roba perona pri rekonstrukciji postaje Celje
	Število upravnih ukrepov	1× opozorilo po ZIN 3× ustni opomin	
	Število in vrsta prekrškovnih sankcij	1× uvedba PN	

-

4.2.6 Ostalo

Z začetkom veljave novega ZVZelP-1, je prenehalo veljati 22 predpisov (pravilnikov in uredb) in se je prenehalo uporabljati 21 predpisov (pravilnikov, navodil in odločb). V prehodnih določbah, je določeno, da se do uveljavitve novih predpisov uporabljajo stari, če niso v nasprotju s tem zakonom ali evropskimi predpisi. Ker so obveznosti Ministra da izda nove predpise v roku dveh let, so se v letu 2018 že pripravili novi predlogi za nekatere uredbe in pravilnike. Tekom leta so bili inšpektorji za železniški promet aktivno vključeni v pripravo predlogov za spremembe in dopolnitve novih uredb, pravilnikov in navodil.

IRSI je v letu 2018 prejel več prijav oziroma pobud za inšpekcijski nadzor gradenj in ostalih posegov v varovalni pas železniške proge, prijav slabega stanja proge, nepravilnosti na voznih redih posledično zamude vlakov, ter drugih nepravilnosti s področja nadzora železniškega prometa.

IRSI vsako leto v svojih poročilih opozarja na slabo stanje železniške proge na določenih odsekih, ki se v letu 2018 niso dosti spremenila. Takšno stanje je posledica starosti vgrajenih materialov v proge, kar se kaže v dotrajanosti zgornjega ustroja proge, nepravčasno opravljenih obnov ali nadgradenj ter premajhnih vlaganj v redno vzdrževanje in investicijsko vzdrževanje. Zaradi zagotovitve varnosti prog se zahteva več vzdrževalnih del in večjo pozornost pri pregledovanju infrastrukture. Na področju zavarovanja nivojskih križanj se na državnih progah ugotavljajo izboljšave, še vedno pa ostajajo problematične regionalne proge, ki so zavarovane z mehanskimi signalno varnostnimi napravami brez možnosti daljinskega vodenja prometa. Nosilne konstrukcije voznega omrežja elektrificiranih železniških prog so na nekaterih mestih dotrajane in slabo vzdrževane. Pri vzdrževanju železniških vozil prihaja do podaljševanja rokov za vzdrževanje ali pa se določena vozila izločijo iz obratovanja. Na splošno se ugotavlja, da se kljub zagotavljanju varnosti železniških prog (znotraj predpisanih toleranc) zmanjšuje kakovost železniškega prometa, kar se odraža v številu pritožb potnikov (zamude) in naseljenih blizu prog (hrup) ter navsezadnje dokaj slabemu javnemu mnenju, ki se odraža v medijih.

Vsako leto IRSI opozarja na poseben problem pri nadzoru nad prevozom nevarnega blaga v železniškem prometu, saj je ZPNB pričel veljati leta 2000 in bi moral biti po določilih 58. člena tega zakona, najkasneje do tega datuma objavljen tudi Pravilnik o mednarodnem železniškem prevozu nevarnega blaga RID, kar pa žal ni.

4.3 INŠPEKCIJSKI NADZOR ŽIČNIŠKIH NAPRAV IN SMUČIŠČ

Inšpektorja za žičniške naprave in smučišča delujeta v okviru Inšpekcije za ceste, železniški promet, žičniške naprave in smučišča IRSI. V sklopu inšpekcijskih pregledov se je pri zavezancih izvajal nadzor na terenu nad spoštovanjem predpisov s področja obratovanja žičniških naprav in zagotavljanja varnosti na smučiščih, skladno z letnim načrtom dela in na podlagi aktualnih potreb po nadzoru, upoštevajoč zakonodajna pooblastila in tudi obstoječe varnostne ter tudi vremenske razmere.

4.3.1 Pristojnost in zakonodaja

Skladno s pooblastili in nalogami, ki izhajajo iz nacionalnih zakonskih in podzakonskih predpisov, Uredb, Direktiv EU, tehničnih specifikacij in standardov, sta inšpektorja za žičniške naprave in smučišča IRSI izvajala nadzor nad izvajanjem določb:

- Zakona o žičniških napravah za prevoz oseb (ZŽNPO, Uradni list RS, št. 126/03, 56/13 in 33/14) in *Direktive 2000/9/ES*,
- Zakona o varnosti na smučiščih (ZVSmuč-1, Uradni list RS, št. 44/16).

4.3.2 Inšpekcijski nadzor

Inšpekcijski nadzor žičniških naprav obsega preverjanje stanja, obratovanja in vzdrževanja žičniških naprav. Nadzorovano je bilo izvajanje varnostnih ukrepov v območju žičniških naprav, upoštevanje tehničnih standardov in normativov pri uporabi materialov ter upoštevanje toleranc pri vzdrževalnih delih, gradnjah in obnovah žičniških naprav. Nadzor je obsegal tudi izvajanje obdobjnih zakonsko predpisanih pregledov žičniških naprav in njihovih elementov, s strani pooblaščenih organizacij. Redno se je izvajal nadzor nad opravljanjem del in odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti, ki so jih ugotovljale pooblaščenice organizacije ali inšpektorja ob inšpekcijskih pregledih. Pri tem ne moremo prezreti dejstva, da se na splošno povprečna starost žičniških naprav v RS povečuje, kar zahteva več vzdrževalnih del in večjo pozornost pri pregledovanju naprav. Skladno z določili Pravilnika o tehničnih pregledih žičniških naprav (Uradni list RS, št. 63/11, 63/12, 59/13 in 72/14), inšpektorja nadzirata izvedbo strokovno-tehničnih in posebnih pregledov, katerih izvedbo so dolžni zagotoviti upravljavci žičniških naprav. Roki za izvedbo teh pregledov pa so odvisni od vrste in starosti naprave.

Na področju inšpekcijskega nadzora smučišč se preverja ali upravljavci smučišč v zadostni meri urejajo in oskrbujejo smučarske proge, skladno s predpisi. Inšpektorja v sklopu tega nadzorujeta obratovanje smučišč, zagotavljanje varnosti na smučiščih in izpolnjevanje določb iz dovoljenj za obratovanje smučišč. V času obratovanja smučišč je bil izvajan redni nadzor nad varnostmi ukrepi, ki jih morajo izvajati upravljavci smučišč za zagotavljanje varnosti uporabnikov. Obseg ukrepov za zagotavljanje varnosti na smučiščih je bil predpisan v ZVSmuč-1 in na njegovi podlagi izdanih podzakonskih aktih ter v dovoljenjih za obratovanje posameznega smučišča. Pri izvajanju inšpekcijskega nadzora smučišč sta inšpektorja odredila ukrepe za zagotavljanje varnosti uporabnikov smučišč, še zlasti glede zavarovanja neprilagojenih mest pri vremensko pogojenih spremembah stanja smučarskih prog.

Žičniške naprave

Inšpekcijski nadzor žičniških naprav poteka skozi celotno leto in obsega preverjanje:

- gradnje, obnove in vzdrževalnih del na žičniških napravah,
- tehničnih standardov in normativov pri uporabi materialov ter upoštevanja toleranc pri vzdrževalnih delih,
- izvajanja varnostnih ukrepov v njihovem vplivnem območju,
- izvajanja obdobjnih posebnih pregledov naprav in njihovih elementov in

- opravljenih del in odprave pomanjkljivosti, ki jih ugotovijo pooblašene organizacije.

Smučišča

Inšpekcijski nadzor smučišč je zajemal preverjanje:

- ukrepov določenih v dovoljenjih za obratovanje,
- zavarovanja neprilagojenih mest,
- varovanja pred plazovi,
- urejenosti in označenosti smučarskih prog in smučišč in
- ustreznega števila nadzornikov ter njihovo opremljenost
- opremo za zvočno in svetlobno opozarjanje na vseh motornih vozilih, ki se uporabljajo na smučišču v času obratovanja smučišča
- izvajanje poučevanja smučanja skladno z določbami ZVSmuč-1

4.3.3 Inšpekcijski upravni postopek

Inšpektorja za žičniške naprave in smučišča sta, poleg 105 prenesenih odprtih inšpekcijskih zadev iz preteklega obdobja, v letu 2018 prejela 3 prijave in uvedla inšpekcijski postopek v 152 zadevah ter zaključila 323 inšpekcijskih zadev. Skupno sta inšpektorja za žičniške naprave in smučišča v letu 2018 opravila 1780 inšpekcijskih pregledov.

2017	Inšpekcija za žičniške naprave in smučišča
Število prejetih prijav	3
Število inšpekcijskih postopkov	257

Glede inšpekcijskih ukrepov se zaradi specifičnosti nadzorovanega področja izrekajo v večji meri ureditveni ukrepi z izrekom opozoril na zapisnik, v manjši meri pa prepovedni ukrepi z odločbami. V letu 2018 na obravnavanem področju ni bilo pritožb zoper izdane upravne akte.

Natančnejše stanje s podatki o pomembnejših dejanjih in ukrepih v okviru inšpekcijskih postopkov v letu 2018 je razvidno iz naslednje tabele:

2017	Upravna dejanja in ukrepi
Zapisnik: redni pregled	153
Zapisnik: izredni pregled	0
Zapisnik: kontrolni pregled	27
Odločba	1
Opozorilo po ZIN (upravno)	35

Po tematskih sklopih oz. temeljnih nalogah je inšpekcija za žičniške naprave in smučišča glede na plan za leto 2018 izvedla:

Področje nadzora / število inšpekcijskih pregledov	Načrt dela 2018	Realizacija 2018	% izpolnitve načrta
Varnost obratovanja žičniških naprav	130	118	90,8
Varnost na smučiščih	50	62	124
SKUPNO ŠTEVILO:	180	180	100

Pri inšpekciji za žičniške naprave in smučišča ključne besede sovpadajo s temeljnimi nalogami.

4.3.4 Prekrškovni postopek

Ukrepi, ki sta jih v prekrškovnih postopkih izrekla inšpektorja pri nadzoru žičniških naprav in smučišč na podlagi ugotovljenih kršitev določb predpisov, ki jih nadzirata, so se nanašali predvsem na neustrezno zagotavljanje varnosti na smučiščih.

V letu 2018 je bilo uvedenih 5 prekrškovnih zadev.

Natančnejši podatki o prekrškovnih ukrepih inšpektorjev za žičniške naprave in smučišča so razvidni iz naslednje tabele:

Št. prekrškovnih postopkov	Št. opozoril	Št. PN	Št. odločb - globa	Št. odločb - opomin	Št. odločitev o ZSV
5	18	0	0	5	0

Kot je razvidno iz tabele so bila v prekrškovnih postopkih v glavnini izrečena opozorila zaradi ugotovljenih manjših nepravilnosti na smučiščih in specifičnega dela z upravljavci žičniških naprav in smučišč.

V prekrškovnih postopkih ni bilo v letu 2018 izrečen nobene globe.

4.3.5 Akcije v letu 2018

V okviru inšpekcijskega nadzora nad zagotavljanjem varnosti na smučiščih v zimski sezoni 2017/2018 sta inšpektorja za žičniške narave in smučišča v času zimskih šolskih počitnic in sicer med 16.2. 2018 in 4.3.2018 izvedla akcijo, v okviru katere sta preverjala spoštovanje predpisov, ki urejajo varnost na smučiščih. Pri tem so bile ugotovljene določene pomanjkljivosti in nepravilnosti zaradi česar so bili odrejeni in izrečeni upravni ukrepi, v povezavi z 19. členom ZVSmuč, in določili ZŽNPO, pri čemer se je od upravljavcev smučišč zahtevalo, da ugotovljene nepravilnosti in pomanjkljivosti odpravijo.

V okviru usmerjenega inšpekcijskega nadzora so se preverjale dolžnosti upravljavca in nadzornika, ter določila, ki se nanašajo na izvajalce poučevanja smučanja v naslednjem:

- nadzor aktivnosti na smučiščih (3. člen)
- zagotovitev ustreznega dovoljenja za obratovanje za smučišča v obratovanju (prvi in tretji odstavek 4. člen)
- zagotovitev ukrepov za varnost na smučišču (prvi odstavek 5. člena)
- zagotovitev obveznosti upravljavca smučišča (prvi in drugi odstavek 6. člena)
- nadzor obratovanja smučišča v različnih pogojih (8. člen)
- nadzor okoliščin, zaradi katerih smučišče ne sme obratovati (prvi odstavek 9. člena)
- obveščanje smučarjev (10. člen)
- nadzor nad poučevanjem smučanja (12. člen)
- dolžnost zagotavljanja reševalcev (14. člen)
- nadzor obveznosti zagotavljanja nadzora (17. člen)
- vodenje evidenc (prvi in tretji odstavek 36. člena)

Preglednica sklepnih ugotovitev s podatki o ukrepih v okviru izvedene akcije:

Naziv akcije	Ukrepi		Ugotovitve
Inšpekcijski nadzor smučišč	Število izvedenih pregledov	23	V akciji so bile ugotovljene kršitve ZVSmuč in ZŽNPO, ki so se nanašale na: neprimerno zavarovanje

	Število upravnih ukrepov	16 × opozorilo po ZIN na zapisnik. Upravljalci smučišč so ugotovljene pomanjkljivosti in nepravilnosti praviloma odpravili že v času inšpekcijskih nadzorov.	objektov na smučišču (višina zavarovanja na drogah) – 9 primerov - pomanjkljivo označevanje križišč smučarskih prog – 4 primeri - neustrezna razmejitev smučarske proge z potjo vlečnice – 4 primeri - poseganje vegetacije v svetli profil smučarske proge ali vlečene poti – 3 primeri
	Število in vrsta prekrškovnih sankcij	1× odločba 4 × opozorilo	- oznake na smučišču (ni po Pravilniku ali pa jih ni) – 3 primeri - vdolbine na trasi vlečnice – 1 primer - nezavarovane kopnine – 2 primera - ni evidence varnostnih pregledov – 2 primera - trak ni vrisan v shemo smučišča, v dovoljenju ni otroškega poligona – 1 primer - žičniški napravi je poteklo obratovanje – 1 primer V enem od primerov je bilo ugotovljeno, da je žičniški napravi poteklo obratovalno dovoljenje, zato bo inšpektor uvedel prekrškovni postopek.

4.3.6 Ostalo

Inšpektorja za žičniške naprave in smučišča sta v letu 2018 sodelovala v postopkih za izdelavo podlag pri pripravi sprememb in dopolnitev podzakonskih predpisov s področja žičniških naprav in smučišč (Uredba o določitvi pristojnega organa za nadzor in določitvi prekrškov v zvezi z izvajanjem Uredbe EU 2016-424 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marec 2016 o žičniških napravah in razveljavitvi Direktive 2000/9/ES in Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o tehničnih pregledih žičniških naprav) Na seminarju rednega strokovnega izpopolnjevanja sodnih izvedencev za varnost žičniških naprav in smučišč ter rednega strokovnega izpopolnjevanja vodij obratovanja žičniških naprav, ki sta ga organizirala Združenje Slovenskih žičničarjev – GIZ in Zbornica gorskih centrov - GZS sta inšpektorja za žičniške naprave in smučišča pripravila predstavitev inšpekcijskega pregleda žičniških naprav.

Med obratovanjem in vzdrževanjem žičniških naprav inšpektorja za žičniške naprave in smučišča sodelujeta pri reševanju ugotovljene problematike s predstavniki pooblaščenih podjetij za opravljanje strokovno tehničnih pregledov naprav in upravljalci žičniških naprav. Prav tako se vključujeta v reševanje problematike zagotavljanja varnosti na smučiščih.

Pred začetkom zimske sezone so bili organizirani delovni sestanki s predstavniki posameznih Policijskih uprav in upravljalci smučišč, kjer so bile podane ocene in analize predhodnega obdobja ter oblikovane smernice za nadzor smučišč in ukrepanje v tekoči zimski sezoni.

Težava pri obravnavah nesreč na žičniških napravah, ki je bila v lanskem letu tudi izpostavljena, še ni rešena. Še vedno ostaja vprašanje ustreznosti obravnave nesreč in ostalih izrednih dogodkov ter s tem ugotavljanju natančnih vzrokov za nastanek nesreč na žičniški napravi, saj je po določilu ZŽNPO pristojnost policije, da obravnava nesrečo ali izredni dogodek in vodi evidenco le-teh.

Še enkrat je potrebno posebej izpostaviti vse bolj perečo problematiko starih žičniških naprav, ki obratujejo na slovenskih smučiščih. Inšpektorja ugotavljata, da sicer upravljalci pravočasno opravljajo vzdrževalna dela in posebne preglede naprav, neporušne preglede vrvi in strokovno tehnične preglede naprav, s katerimi zagotavljajo ustrezno varnost prevoza potnikov z žičniškimi napravami. Vendar se vsako leto povečujejo izredni dogodki na žičniških napravah, katerih vzroke je iskati v

starosti naprav, saj je povprečna starost žičniških naprav približno 30 let. Ugotavlja se, da novih investicij na področju žičniških naprav v zadnjih letih ni bilo, razen nekaj manjših v vlečnice z nizko vodeno vrvjo.

5 INŠPEKCIJA ZA ENERGETIKO IN RUDARSTVO

Inšpektorji Inšpekcije za energetiko in rudarstvo izvajajo nadzor na področju elektro energetike, na področju strojne energetike in na področju rudarstva.

Naloge in pristojnosti inšpekcijskega nadzora energetskih inšpektorjev so predpisane z Energetskim zakonom in materialnimi predpisi, ki veljajo na njegovi podlagi. Temeljna naloga energetskih inšpektorjev, ki izvajajo nadzor na področju elektro energetike je zagotavljanje varnega in zanesljivega obratovanja vseh energetskih naprav, napeljav in postrojenj. Na področju strojne energetike energetski inšpektorji izvajajo nadzor nad izvajanjem zakonov, tehničnih predpisov in standardov, ki veljajo za področje strojne energetike, na energetskih objektih, napravah, postrojih in napeljavah. Inšpektorji izvajajo nadzor tudi nad drugimi energetskimi napravami, nadzor nad vzdrževalnimi deli v javno korist na področju strojne energetike, nadzor nad načinom delitve in obračuna stroškov za toploto, nadzor nad energetskimi koncepti lokalnih skupnosti in nadzor nad klimatskimi in ogrevalnimi sistemi

Podlaga za izvajanje nadzora rudarskih inšpektorjev so materialni predpisi, ki urejajo področje rudarstva, varnosti in zdravja pri delu, skladnosti proizvodov ter zakoni o zapiranju rudnikov. Pri izvajanju nadzora iz varnosti in zdravja pri delu pri rudarskih delih ima rudarski inšpektor pristojnosti inšpektorja za delo, pri nadzoru strojev, protieksplzijske zaščite in osebne varovalne oprem pa pristojnosti tržnega inšpektorja. Rudarski inšpektor opravlja tudi nadzor monitoringa vplivov rudarskih del na okolje, nadzor rudnikov v zapiranju in nadzor nad rudarskimi muzeji. Posebnost pri nadzoru rudarskih inšpektorjev je predpisana periodika ter takojšnja raziskava nesreč pri delu in nevarnih pojavov. Pri izvajalcih rudarskih del, ki pri izvajanju del potrebujejo električne naprave in instalacije, nadzor izvaja rudarski elektroenergetski inšpektor na podlagi Zakona o rudarstvu in Pravilnika o zahteva za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu in o tehničnih ukrepih pri postavljanju in uporabi električnih instalacij in naprav v podzemnih prostorih in na površini pri raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin.

5.1 PODROČJE ELEKTRO ENERGETIKE

Temeljna naloga energetskih inšpektorjev, ki izvajajo nadzor na področju elektro energetike je zagotavljanje varnega in zanesljivega obratovanja vseh energetskih naprav, napeljav in postrojenj.

5.1.1 Pristojnost in zakonodaja

Naloge in pristojnosti energetski inšpektorjev, ki izvajajo nadzor na področju elektro energetike so opredeljene v Energetskem zakonu (EZ-1, Uradni list RS, št. 17/14, z nadaljnjimi spremembami in dopolnitvami), predpisih, ki so bili sprejeti na podlagi energetskega zakona in drugih predpisih, ki veljajo za področje elektroenergetike.

5.1.2 Inšpekcijski nadzor

Energetski inšpektorji s področja elektro energetike so v letu 2018 opravljali redne naloge inšpekcijskega nadzora nad izpolnjevanjem predpisov iz svoje pristojnosti pri zagotavljanju varnega in zanesljivega obratovanja energetskih naprav, to je naprav za proizvodnjo električne energije, prenosnega in distribucijskega omrežja za električno energijo in drugih naprav za oskrbo in porabo električne energije.

Energetski inšpektorji za področje elektro energetike s svojim delom pripomorejo k zagotavljanju odprave pomanjkljivosti in nepravilnosti že v procesu gradnje ali rekonstrukcije elektroenergetskih naprav. S preventivnim delom pri inšpekcijskem nadzoru nad rednim obratovanjem elektroenergetskih naprav je dosežena večja varnost, zanesljivost ter racionalnost. S tem je doseženo, da je v rednem obratovanju teh naprav manj ukrepov za odpravo nepravilnosti. Med obratovanjem so takšni posegi praviloma dražji in posledično pomenijo lahko tudi izpad proizvodnje, kar ima v primeru naprav v sklopu elektroenergetskega sistema RS posledice za celotno gospodarstvo. V skladu z načinom in

vsebino inšpekcijskih pregledov, predpisanih s tehničnimi predpisi, energetska inšpekcija za področje elektro energetike opravlja predpisane redne in izredne inšpekcijske preglede pri gradnji, obratovanju in vzdrževanju naslednjih elektroenergetskih objektov in naprav:

- proizvodnja električne energije v termoelektrarnah in v nuklearni elektrarni,
- proizvodnja električne energije v hidroelektrarnah in malih elektrarnah na alternativne energetske vire,
- prenosno omrežje (400-110 kV) – daljnovodi, razdelilno transformatorske postaje,
- distribucijsko omrežje (110-0,4 kV) – daljnovodi, transformatorske postaje,
- veliki porabniki električne energije,
- ostali porabniki električne energije in objekti javnega pomena,
- elektroenergetske naprave po evropskih direktivah ATEX 110a in ATEX 118a.

Poleg tega so energetske inšpektorji, ki izvajajo nadzor na področju elektro energetike v letu 2017, v skladu s svojimi pooblastili izvajali nadzor nad predpisano dokumentacijo, ki jo morajo imeti zavezanci (splošni dobavni pogoji, sistemska obratovalna navodila, usposobljenost upravljavcev energetskih naprav).

5.1.3 Inšpekcijski upravni postopek

Energetski inšpektorji za področje elektro energetike so svoje delo opravljali po sprejetem planu za leto 2018. V letu 2018 so, poleg 403 prenesenih odprtih inšpekcijskih zadev iz preteklega obdobja, prejeli 66 prijav, uvedli 1034 inšpekcijskih zadev in rešili 923 inšpekcijskih zadev. V letu 2018 je bilo opravljenih 1143 inšpekcijskih pregledov, največ pri distributerjih in uporabnikih, saj se na tem področju ugotavlja največ pomanjkljivosti zaradi nespoštovanja zakonov in tehničnih predpisov.

2018	Inšpekcija za energetiko za področje elektro energetike
Število prejetih prijav	66
Število inšpekcijskih postopkov	1437

V letu 2018 so energetske inšpektorji za področje elektro energetike v zvezi s postopki izdali 49 odgovorov prijaviteljem ter 9 odgovorov in dopisov drugim organom. Dopisi drugih organov so se v določenih primerih obravnavali kot prijave.

Natančnejše stanje s podatki o pomembnejših dejanjih in ukrepih v okviru inšpekcijskih postopkov v letu 2017 je razvidno iz naslednje tabele:

Upravna dejanja in ukrepi	2018
Inšpekcijske zadeve začete v tekočem letu	1034
Zapisnik: redni pregled	966
Zapisnik: izredni pregled	60
Zapisnik: kontrolni pregled	113
Zapisnik o zaslišanju (ustna obravnava)	1
Zapisnik ugotovitveni	8
Odločba upravna	184
Opozorila na zapisnik po ZIN	273
Sklep o ustavitvi postopka	234
Sklep ostalo	62
Število odgovorov prijaviteljem	32

Število dopisov in odgovorov drugim organom	9
---	---

V letu 2018 so energetske inšpektorji za področje elektro energetike prejeli 2 pritožbi zoper izdan upravni akt, drugostopenjski organ pa je v letu 2018 odločil o 3 pritožbah.

Po tematskih sklopih oz. temeljnih nalogah je energetska inšpekcija za področje elektro energetike glede na plan za leto 2018 izvedla:

Področje nadzora / število inšpekcijskih pregledov	Načrt dela 2018	Realizacija 2018	% izpolnitve plana
Proizvodnja električne energije v termoelektrarnah in v nuklearni elektrarni (redni pregledi in izgradnja)	5	5	100
Proizvodnja el. energije v hidroelektrarnah, malih hidroelektrarnah in ostalih proizvajalcih el. energije iz obnovljivih virov in naprav z visokimi izkoristki (redni pregledi in izgradnja)	80	88	110
Prenosno omrežje (400 - 110 kV) in RTP 400 / 220 / 110 kV (redni pregledi in izgradnja)	50	53	106
Distribucijsko omrežje (110 - 0,4 kV), RTP 110 / xx kV in TP (35), 20, (10) kV (redni pregledi in izgradnja)	510	523	103
Porabniki električne energije	360	372	103
Elektroenergetske naprave v Ex varni izvedbi	50	56	112
Izredni inšpekcijski pregledi (okvare, poškodbe, funkcionalni zagonski preskusi po izgradnji, prijave nepravilnosti)	40	44	110
Okoljska primernost proizvodov povezanih z energijo v uporabi	5	3	60
SKUPNO ŠTEVILO:	1100	1143	104

V letu 2018 so energetske inšpektorji za področje elektro energetike v inšpekcijskih nadzorih preverjali:

Nadzor	Št. nadzorov
Okvare in poškodbe	22
Usposobljenost delavcev	65
Sistem zaščite pred strelo	309
NN električne inštalacije	305
Remont in revizija na elektroenergetskih postrojih	100
Nadzori v industrijskih objektih	82
Nadzori v javnih objektih	162
Nadzori v večstanovanjskih stavbah	12
Nadzori v poslovnih stavbah	40
Pregledi energetskih naprav in vodov	623
Funkcionalni in zagonski preizkusi na energetskih napravah	23
Kakovost električne energije	4
Učinkovita raba energije	5
Splošni dobavni pogoji	39
Sistemska obratovalna navodila	126

Povzetek ugotovitev inšpekcijskih pregledov in ocena stanja energetskih naprav je naslednja:

- V letu 2018 smo prejeli odstopov Inšpektorata RS za okolje in prostor v zvezi s Pravilnikom o protieksplzijski zaščiti, Pravilnikom o zahtevah za nizkonapetostne električne inštalacije v stavbah in Pravilnikom o zaščiti stavb pred delovanjem strele. Ti inšpekcijski postopki so ponavadi zahtevnejši in dolgotrajnejši, saj gre za večstanovanjske objekte, kjer je veliko število zavezancev.
- V skupini objektov distribucije (0,4 kV do 110 kV; RTP, TP, SN in NN omrežja) se pri rednih inšpekcijskih nadzorih sicer ugotavlja, da imajo skrbniki vzpostavljen sistem vzdrževanja v skladu s Pravilnikom o vzdrževanju EEP, vendar je bilo pri opravljanju rednih inšpekcijskih nadzorih po izvedenih vzdrževalnih delih v javno korist na NN omrežjih, večkrat ugotovljeno, da skrbniki ne preverjajo stanja ozemljitev, kot je to zahtevano v 8. členu Pravilnika o zaščiti nizkonapetostnih omrežij in pripadajočih transformatorskih postaj (Ur. list RS, št. 90/15).
- Pri inšpekcijskih nadzorih na osnovi prijav pa se je poleg že zapisanega glede stanja ozemljitev na NN omrežjih ugotavljalo tudi, da trase posameznih nadzemnih NN omrežij, izvedenih z golimi vodniki, niso bile zadostno očiščene - veje okoliškega drevja so se približale do nepredpisane razdalje (varnostne oddaljenosti) do vodnikov. Ugotavljala se je tudi dotrajanost posameznih stojnih mest (lesenih drogov), ki jih je skrbnik sicer evidentiral v svojih obrazcih in načrtoval njihovo zamenjavo, vendar le-ta poteka prepočasi.
- V skupini porabnikov električne energije se stanje na področju opravljanja rednih periodičnih pregledov, preizkusov in meritev električnih inštalacij v javnih objektih ter sistema zaščite pred delovanjem strele izboljšuje, manj pri gospodarskih subjektih. Preglede opravljajo ustrezno usposobljene osebe z opravljeno NPK. Izpostaviti velja problematiko pri rekonstrukcijah, delnih obnovah in dograjevanjih električnega inštalacijskega sistema v sklopu enega odjemnega mesta: pregledniki zelo redko ugotavljajo strokovno pravilnost in varnost tudi v tistem delu, ki se ni spreminjal, rekonstruiral ali popravjal.
- Pri inšpekcijskih pregledih elektroenergetskih naprav na napetostnih nivojih od 0,4 kV do 400 kV se še vedno ugotavlja slabo vzdrževanje elektroenergetskih naprav v lasti gospodarskih družb. To je pri porabnikih električne energije, kjer poleg tehničnih problemov zaznavamo tudi povsem pravne probleme glede lastništva in pristojnosti upravljanja naprav.
- Inšpektorji ugotavljajo, da vzdrževanje elektroenergetskih objektov v lasti gospodarskih javnih služb za prenos in gospodarskih javnih služb za distribucijo električne energije poteka po sprejetih načrtih vzdrževanja v skladu s Pravilnikom o vzdrževanju elektroenergetskih postrojev (Ur. l. RS št. 98/15). Še največ problemov je tu vezanih na neurejene služnosti, ki izhajajo iz preteklosti. Vse novogradnje imajo urejene služnosti. Vezano na distribucijo električne energije pa poseben problem predstavlja globalna ozemljitev v strnjenih urbanih naseljih, ki jih uvaža Pravilnik o zaščiti NN omrežij in pripadajočih TP (Ur. l. RS št. 90/15). Zaradi zastarelosti omrežij (stari kabli s svinčnim plaščem) – je izračun oz. meritev globalne ozemljitve v takih omrežjih težja ter zahteva več časa.
- Inšpekcijski nadzori elektroenergetskih naprav, vgrajenih v potencialno eksplozijsko ogroženih prostorih so pokazali, da se je stanje pri vzdrževanju naprav v eksplozijsko varni izvedbi izboljšalo, saj so lastniki teh naprav resneje pristopili k izpolnjevanju zahtev iz Pravilnika o protieksplzijski zaščiti. Vendar se še vedno dogaja, da zavezanci nimajo zahtevanih certifikatov o skladnosti vgraditve opreme v eksplozijsko ogroženih prostorih in certifikatov o skladnosti vzdrževanja opreme v takšnih prostorih oziroma, da zavezanci po poteku roka 5 let že pridobljenih certifikatov ne obnavljajo.

5.1.4 Prekrškovni postopek

Energetski inšpektorji za področje elektro energetike so v letu 2018 uvedli 5 prekrškovnih zadev. Izdana je bila 1 odločba – opomin in 1 plačilni nalog po Zakonu o prekrških. Zahtev za sodno varstvo v letu 2018 ni bilo.

Št. prekrškovnih postopkov	Št. opozoril	Št. PN	Št. odločb - globa	Št. odločb - opomin	Št. odločitev o ZSV
5	0	1	0	1	0

Finančno stanje prekrškovnih postopkov, ki so jih vodili inšpektorji za elektro energetiko je razvidno iz spodnje tabele:

2018	Prekrškovna globa v €
Skupna vrednost izrečenih glob	1.500
Plačilo terjatev	0
Plačilo s 50% popustom	0

5.1.5 Akcije v letu 2018

Nadzor nizko napetostnih inštalacij v stavbah in zaščite pred delovanjem strele v javnih objektih

Namen teh nadzorov je zagotavljanje varnosti nizkonapetostnih inštalacij in naprav v stavbah ter zaščite stavb pred delovanjem strele s ciljem omejiti ogrožanje ljudi, živali in premoženja. Energetski inšpektorji so v sklopu akcije preverjali izvajanje določb Pravilnika o zahtevah za nizkonapetostne električne inštalacije v stavbah (Uradni list RS, št. 41/09 in 2/12) in Pravilnika o zaščiti stavb pred delovanjem strele (Uradni list RS, št. 28/09 in 2/12) v javnih objektih.

Izvedenih je bilo 129 inšpekcijskih pregledov javnih objektov (osnovne šole, vrtci, srednje šole, zdravstveni domovi, zobozdravstvene ordinacije, domovi starejših občanov, gasilski domovi ...). V 36 primerih so bili inšpekcijski postopki ustavljeni na zapisnik po ZIN, v 93 zadevah so inšpektorji ugotovili nepravilnosti. V teh zadevah so izdali 46 ureditvenih odločb, 54 zapisnikov z izrečenimi opozorili po ZIN, 30 sklepov o ustavitvi postopka in 1 sklep o dovolitvi izvršbe.

Naziv akcije	Ukrepi		Ugotovitve
Usmerjeni nadzori nizko napetostnih inštalacij v stavbah in zaščite pred delovanjem strele v javnih objektih kot so šole, dijaški domovi, zdravstveni domovi, domovi upokojencev	Število izvedenih pregledov	129	Nepravilnosti in pomanjkljivosti v zvezi z električnimi inštalacijami: - pomanjkljivo vzdrževanje električnih inštalacij, - neustrezna izvedba zaščite pred električnim udarom - neustrezno ali pomanjkljivo izvedeno dodatno izenačevanje potencialov med kovinskimi deli znotraj objekta, - zavezanec je predložil zapisnik o pregledu električnih inštalacij z oceno o neustreznosti le-te, - zavezanec ni izvedel pregleda električnih inštalacij, - pomanjkljiva oziroma neustrezna vsebina predloženih zapisnikov o pregledih električnih inštalacij, ki ga je naročil zavezanec ali uporabnik stavbe. Nepravilnosti in pomanjkljivosti v zvezi z LPS: - neustrezna ali pomanjkljiva izvedba zunanjega LPS, - pritrditev električnih in telekomunikacijskih kablov na odvode LPS, - neustrezna izvedba galvanskih povezav kovinskih delov objekta (kovinskih ograj, stopnišč ipd.), - zavezanec je predložil zapisnik o pregledu LPS z oceno o neustreznosti sistema, - zavezanec ni izvedel pregleda LPS, - pomanjkljiva oziroma neustrezna vsebina predloženih zapisnikov o pregledih LPS, ki ga je naročil zavezanec ali uporabnik stavbe.
	Število upravnih ukrepov	46 odločb 54 opozoril po ZIN 36 postopkov ustavljenih na zapisnik 30 sklepov o ustavitvi postopka 1 sklep o dovolitvi izvršbe	

Nadzori nad elektroenergetskimi postroji, ki predstavljajo razpršene vire električne energije

Namen teh nadzorov je zagotavljanje varnosti in zanesljivosti obratovanja razpršenih virov električne energije (fotovoltaične elektrarne, hidroelektrarne, kogeneracije...) s ciljem omejiti ogrožanje ljudi, živali in premoženja in negativne vplive na elektroenergetsko omrežje. Energetski inšpektorji so v sklopu akcije preverjali izvajanje določb Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14 in 81/15) ter pripadajočih podzakonskih aktov.

Izvedenih je bilo 49 inšpekcijskih pregledov, kjer so inšpektorji preverjali ali zavezanci upoštevajo določila Energetskega zakona. V 15 primerih so bili inšpekcijski postopki ustavljeni na zapisnik po ZIN, v 34 zadevah so inšpektorji ugotovili nepravilnosti. V teh zadevah so izdali 25 ureditvenih odločb, 18 zapisnikov z izrečenimi opozorili po ZIN in 2 sklepa o ustavitvi postopka.

Naziv akcije	Ukrepi		Ugotovitve
Usmerjeni nadzori nad elektroenergetskimi postroji, ki predstavljajo razpršene vire	Število izvedenih pregledov	49	- pomanjkljivo vzdrževanje elektroenergetskih postrojev zaradi poslovanja v stečajnih postopkih, - pomanjkljivo vzdrževanje elektroenergetskih postrojev v lasti

(kogeneracije, sončne elektrarne, male hidroelektrarne)	Število upravnih ukrepov	25 odločb 18 opozoril po ZIN 15 postopkov ustavljenih na zapisnik 2 sklepa o ustavitvi postopka	gospodarskih družb, - ni pridobljenega uporabnega dovoljenja pred začetkom obratovanja za elektroenergetske postroje v upravljanju operaterjev - neusklajena dokumentacija o vzdrževanju glede na zahteve Pravilnika o vzdrževanju elektroenergetskih postrojev (Uradni list RS, št. 98/15), - neusklajena dokumentacija o obratovanju glede na zahteve Pravilnika o obratovanju elektroenergetskih postrojev (Uradni list RS, št. 56/16), - ni določenih skrbnikov elektroenergetskih postrojev z dokazilom o usposobljenosti, skladno s Pravilnikom o strokovnem usposabljanju in preizkusu znanja za upravljalca energetskih naprav (Uradni list RS, št. 92/15).
---	--------------------------	---	---

Nadzor nad objekti s potencialno eksplozivno atmosfero – elektro energetika

Namen teh nadzorov je zagotavljanje varnosti nizkonapetostnih električnih inštalacij in električnih naprav ter prostorov v splošnem, v stavbah s potencialno eksplozivno atmosfero, s ciljem omejiti ogrožanje ljudi, živali in premoženja. Energetski inšpektorji so v sklopu akcije preverjali izvajanje določb Pravilnika o protieksplzijski zaščiti (Uradni list RS, št. 41/16), v povezavi s Pravilnikom o zahtevah za nizkonapetostne električne inštalacije v stavbah (Uradni list RS, št. 41/09 in 2/12) in Pravilnikom o zaščiti stavb pred delovanjem strele (Uradni list RS, št. 28/09 in 2/12).

Izvedenih je bilo 42 inšpekcijskih pregledov objektov s potencialno eksplozivno atmosfero (bencinske črpalke, industrijski objekti, skladišča...). V 12 primerih so bili inšpekcijski postopki ustavljeni na zapisnik po ZIN, v 30 zadevah so inšpektorji ugotovili nepravilnosti. V teh zadevah so izdali 10 ureditvenih odločb, 17 zapisnikov z izrečenimi opozorili po ZIN, 11 sklepov o ustavitvi postopka, 1 sklep o dovolitvi izvršbe in 1 odstop zadeve pristojnim organom.

Naziv akcije	Ukrepi		Ugotovitve
Usmerjeni nadzori nad objekti s potencialno eksplozivno atmosfero (bencinske črpalke, industrijski objekti, skladišča...)	Število izvedenih pregledov	42	- manjkajoči certifikati o skladnosti vgraditve Ex-opreme, - manjkajoči certifikati o skladnosti vzdrževanja Ex-opreme, - neustrezna izbira vgrajene opreme, - pomanjkljivo označevanje Ex-con, - neažurirani elaborati eksplozijske ogroženosti (pristojnost delovne inšpekcije) - sistemi zaščite pred delovanjem strele niso pregledani v predpisanih rokih, - nizkonapetostne električne inštalacije niso pregledane v predpisanih rokih, - izdana uporabna dovoljenja za nove objekte brez predhodno pridobljenega certifikata o skladnosti vgradnje Ex-opreme (postopek pridobivanja certifikata se začne šele z obiskom inšpektorja).
	Število upravnih ukrepov	10 odločb 17 opozoril po ZIN 12 postopkov ustavljenih na zapisnik 11 sklepov o ustavitvi postopka 1 sklep o dovolitvi izvršbe 1 odstop	

Poleg tega so energetski inšpektorji za področje elektro energetike od 1.9.2018 do konca leta sodelovali pri inšpekcijskih nadzorih interventnih skupinah za pregled in dopolnitev okoljevarstvenih dovoljenj po sklepu Vlade RS. To je 2 letni projekt, katerega nosilec je Ministrstvo za okolje in prostor, Inšpektorat za okolje in prostor. V letu 2018 so tako opravili 70 inšpekcijskih nadzorov nad zavezanci, ki imajo okoljevarstvena dovoljenja. Pri tem so izdali 5 ureditvenih odločb in 11 opozoril na zapisnik po ZIN. Največ nepravilnosti je bilo ugotovljenih na področju strokovne usposobljenosti upravljalcev energetskih naprav in pregledovanju in preizkušanju opreme pod tlakom.. Nepravilnosti so ugotovili tudi na področju Ex-opreme.

5.1.6 Ostalo

Mednarodno sodelovanje

Energetski inšpektorji za področje elektro energetike v letu 2018 niso sodelovali v nobeni mednarodni skupini.

Zaključek

V letu 2018 je 10 energetskih inšpektorjev za področje elektro energetike opravilo 1139 inšpekcijskih pregledov.. Kljub precejšnji obremenjenosti inšpektorjev je bil inšpekcijski nadzor elektroenergetskih naprav opravljen kvalitetno, kar se posredno izkazuje tudi v razmeroma majhnem številu prijavljenih okvar glede na zastarelost energetskih naprav. Oskrba z električno energijo je dobra. Okvare na energetskih napravah so bile posledica višje sile, zastarelosti naprav ali pomanjkljivega vzdrževanja.

5.2 PODROČJE STROJNE ENERGETIKE

Temeljna naloga inšpektorjev na področju strojne energetike je inšpekcijski nadzor nad izvajanjem predpisov s področja energetike in v okviru inšpekcijskih pooblastil zagotavljanje varnega in zanesljivega obratovanja energetskih naprav, napeljav in postrojenj. Inšpektorat na področju strojne in termo energetike izvaja nadzor nad izvajanjem zakonov, tehničnih predpisov, standardov in drugih predpisov, ki veljajo za področje strojne in termo energetike.

5.2.1 Pristojnost in zakonodaja

Naloge in pristojnosti energetski inšpektorjev, ki izvajajo nadzor na področju strojne energetike so opredeljene v Energetskem zakonu (EZ-1, Uradni list RS, št. 17/14, z nadaljnjimi spremembami in dopolnitvami) in v Zakonu o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (ZTZPUS-1, Uradni list RS, št. 17/11), predpisih, ki so bili sprejeti na podlagi Energetskega zakona in drugih predpisih, ki veljajo za področje strojne energetike.

5.2.2 Inšpekcijski nadzor

Na področju strojne energetike energetski inšpektorji izvajajo nadzor nad izvajanjem zakonov, tehničnih predpisov in standardov, ki veljajo za področje strojne energetike, na energetskih objektih, napravah, postrojih in napeljavah.

Inšpektorji izvajajo nadzor tudi nad drugimi energetskimi napravami, vzdrževalnimi deli v javno korist na področju strojne energetike, načinom delitve in obračuna stroškov za toploto, energetskimi koncepti lokalnih skupnosti in ogrevalnimi oziroma klimatskimi sistemi. V okviru opravljanja nadzorov inšpektorji preverjajo tudi strokovnost in usposobljenost delavcev, ki upravljajo z energetskimi napravami.

Energetski inšpektorji za področje strojne energetike s svojim delom pripomorejo k zagotavljanju odprave pomanjkljivosti in nepravilnosti že v procesu gradnje ali rekonstrukcije elektroenergetskih naprav. S preventivnim delom pri inšpekcijskem nadzoru nad rednim obratovanjem termoenergetskih naprav je dosežena večja varnost in zanesljivost. S tem je doseženo, da je v rednem obratovanju teh naprav manj ukrepov za odpravo nepravilnosti.

Inšpekcijski nadzor po določbah EZ-1 in ZTZPUS-1 in podrejenih predpisov zajema:

- proizvodnja električne energije in toplote,

- energetske naprave,
- prenosna in distribucijska omrežja,
- kurjena in drugače ogrevana oprema,
- oprema pod tlakom v uporabi,
- premična tlačna oprema,
- lokalni energetski koncepti,
- delitev in obračun toplote v objektih z več posameznimi deli,
- ogrevalni in klimatski sistemi
- nadzor nad dobavitelji lesne biomase.

5.2.3 Inšpekcijski upravni postopek

Energetski inšpektorji za področje strojne energetike so svoje delo opravljali po sprejetem planu za leto 2018. Prejeli so 76 prijav, katerih večina se je nanašala na način delitve toplote v večstanovskih objektih. V letu 2018 so, poleg 259 prenesenih odprtih inšpekcijskih zadev iz preteklega obdobja, uvedli 624 inšpekcijskih zadev in rešili 545 zadev. V letu 2018 je bilo opravljenih 650 inšpekcijskih pregledov, največ na kurjeni in drugače ogrevani opremi, opremi pod tlakom in na premični tlačni opremi.

2018	Inšpekcija za energetiko za področje strojne energetike
Število prejetih prijav	76
Število inšpekcijskih postopkov	626

V letu 2018 so energetski inšpektorji za področje strojne energetike v zvezi s postopki izdali 50 odgovorov prijaviteljem ter 62 odgovorov in dopisov drugim organom. Zoper izrečene inšpekcijske ukrepe lahko stranke v postopku vložijo pravna sredstva. V letu 2018 so energetski inšpektorji za področje strojne energetike prejeli 3 pritožbe.

Natančnejše stanje s podatki o pomembnejših dejanjih in ukrepih v okviru inšpekcijskih postopkov v letu 2018 je razvidno iz naslednje tabele:

2018	Upravna dejanja in ukrepi
Inšpekcijske zadeve začete v tekočem letu	624
Zapisnik: redni pregled	580
Zapisnik: izredni pregled	36
Zapisnik: kontrolni pregled	31
Zapisnik o zaslišanju (ustna obravnava)	2
Zapisnik ugotovitveni	1
Opozorila na zapisnik po ZIN	220
Odločba upravna	43
Sklep o ustavitvi postopka	175
Sklep ostalo	12
Število odgovorov prijaviteljem	50
Število dopisov in odgovorov drugim organom	62

Po tematskih sklopih oz. temeljnih nalogah je energetska inšpekcija za področje strojne energetike glede na plan za leto 2018 izvedla:

Področje nadzora / število inšpekcijskih pregledov	Načrt dela 2018	Realizacija 2018	% izpolnitve plana
Proizvodnja el. energije in toplote v NEK, TE, HE, bioplinarnah, toplarnah (redni pregledi in izgradnja)	10	12	120
Energetske naprave (toplovodni kotli, termoljni kotli, klimatske naprave, hladilni sistemi, kompresorji, plinska trošila, peči)	70	89	127
Prenosna in distribucijska omrežja (redni pregledi in izgradnja)	15	16	107
Kurjena in drugače ogrevana oprema pod tlakom	180	176	98
Strojna oprema v eksplozijsko varni izvedbi	15	17	113
Oprema pod tlakom v uporabi (posode, cevovodi)	200	218	109
Premična tlačna oprema	30	27	90
Lokalni energetski koncepti	25	14	56
Inšpekcijski pregledi delitve in obračuna toplote po Pravilniku 7-241/2010	70	37	53
Okoljska primernost proizvodov povezanih z energijo v uporabi	5	1	20
Nadzor klimatskih in ogrevalnih sistemov	25	21	84
Nadzor nad dobavitelji lesne biomase končnim odjemalcem	20	22	110
SKUPNO ŠTEVILO:	665	650	98

V letu 2018 so energetski inšpektorji za področje strojne energetike v inšpekcijskih nadzorih preverjali:

Nadzor	Št. nadzorov
Usposobljenost delavcev	177
Pregledi plinovodov in parovodov	75
Sistemi za ogrevanje, prezračevanje in klimatizacijo stavb	41
Odobritve parnih naprav	21
Izločitve parnih kotlov	27
Nadzori v industrijskih objektih	378
Nadzori v javnih objektih	58
Nadzori v večstanovanjskih stavbah	41
Nadzori v poslovnih stavbah	66
Okvare in poškodbe	4
Učinkovita raba energije	41
Splošni dobavni pogoji	6
Sistemska obratovalna navodila	16

Povzetek ugotovitev inšpekcijskih pregledov in ocena stanja energetskih naprav je naslednja:

- Še vedno je veliko število podjetji z neustrezno usposobljenim osebjem skladno Pravilniku o strokovnem usposabljanju in preizkusu znanja za upravljanje energetskih naprav (Ur. l. RS št.

92/15), Peter je še posebej izpostavil usposobljenost oziroma neusposobljenost po 3. čl. Pravilnika;

- Neizvajanje periodičnih pregledov opreme pod tlakom, še vedno pa se najdejo tudi neprijavljena tlačna oprema;
- Pri pregledih UNP posod je stanje samih posod zadovoljivo, je pa precej zavezancev, ki nimajo pregledanih notranjih inštalacij in trošil, najdejo pa se tudi manjše pomanjkljivosti, kot so opozorilne oznake, nezaklenjeni pokrovi posod ter neustrezni preboji in oplesek cevovodov;
- Pri pregledih UNP posod se pojavlja tudi sum na nepravilno pregledovanje varnostnih ventilov in nekorektno izvajanje samih pregledov s strani OPP;
- Na področju pregledov klimatskih sistemov se ugotavlja, da se Pravilnik o rednih pregledih klimatskih sistemov ne izvaja dosledno. Sistemi so v večini primerov servisirani in vzdrževani, vendar niso pregledani v skladu s Pravilnikom o rednih pregledih klimatskih sistemov;
- Opaža se znatno zmanjšanje prijav kršenja Pravilnika o načinu delitve in obračunu stroškov za toploto v stanovanjskih in drugih stavbah z več posameznimi deli (Ur. l. RS št. 82/15 in 61/16), se pa še najdejo primeri nepravilne delitve stroškov toplote oz. goriva;
- Pri pregledih parnih in vročevodnih kotlov je stanje razmeroma dobro. Pojavljajo se sicer posamezne okvare v obliki netesnosti, ki pa so pod predpisanim nadzorom priglšenega organa strokovno odpravljene. V prehodnem obdobju po spremembi Pravilnika lastniki zagotavljajo vgradnjo predpisane opreme, v skladu z zahtevami standardov za nestalni oz. oddaljeni nadzor delovanja kotlov in posodobitev organizacijskih predpisov;

Zavezanci v veliki večini ne odvajajo oziroma ne plačujejo prispevka za energetske učinkovitost pri prodaji lesne biomase končnim odjemalcem;

5.2.4 Prekrškovni postopek

Energetski inšpektorji za področje strojne energetike so v letu 2018 uvedli 8 prekrškovnih zadev. Inšpektorji so po Zakonu o prekrških izrekli 2 opozorili in 1 globo. Prejeli niso nobene zahteve za sodno varstvo.

Št. prekrškovnih postopkov	Št. opozoril	Št. PN	Št. odločb - globa	Št. odločb - opomin	Št. odločitev o ZSV
7	2	0	1	0	0

V prekrškovnih postopkih so bile v letu 2017 izrečene globe v skupni vrednosti 2.200 evrov, kar je prikazano v spodnji tabeli:

V prekrškovnih postopkih ni bilo v letu 2018 izrečen nobene globe.

5.2.5 Akcije v letu 2018

Nadzori nad stabilnimi tlačnimi posodami za UNP – plinohrami ob javnih objektih

Namen teh nadzorov je zagotavljanje varnosti stabilnih tlačnih posod s ciljem omejiti ogrožanje ljudi, živali, premoženja in okolice ter zagotavljanje obratovalne zanesljivosti. Energetski inšpektorji so v sklopu akcije preverjali izvajanje določb Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14 in 81/15) ter pripadajočih podzakonskih aktov.

V letu 2018 so energetski inšpektorji za strojno energetiko izvedli 51 inšpekcijskih pregledov nad stabilnimi tlačnimi posodami - UNP ob javnih objektih. Pri tem so izrekli 24 opozoril na zapisnik, 24 inšpekcijskih postopkov je bilo ustavljenih na zapisnik in v 27 primerih je bil izdan sklep o ustavitvi postopka.

Energetski inšpektorji so tako v okviru svojih nadzorov ugotovili, da se pri postavitvah rezervoarjev za UNP na prostem še vedno pojavljajo manjša odstopanja od zahtev pravilnika, da pa so večja odstopanja od zahtev pravilnika pri postavitvah rezervoarjev za UNP v objektih in pri izvajanju letnih pregledov plinskih instalacij in trošil.

Naziv akcije	Ukrepi		Ugotovitve
Nadzor nad stabilnimi tlačnimi posodami za UNP – plinohrami ob javnih objektih	Število izvedenih pregledov	51	- neizpolnjevanje zahtev Pravilnika o utekočinjenem naftnem plinu (Uradni list RS, št. 22/91 in 114/04), predvsem pri postavitvah rezervoarjev v objektu, - neupoštevanje rokov pregledov varnostnih ventilov, - premajhna varnostna razdalja.
	Število upravnih ukrepov	24 opozoril po ZIN 24 postopkov ustavljenih na zapisnik 27 sklepov o ustavitvi postopka	

Nadzor klimatskih sistemov v javnih objektih

Namen teh nadzorov je zagotavljanje zdravja zaposlenih in uporabnikov objektov s klimatskimi sistemi in zagotavljanje učinkovite rabe energije. Energetski inšpektorji so v sklopu akcije preverjali izvajanje določb Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14 in 81/15) ter pripadajočih podzakonskih aktov.

V letu 2018 so energetski inšpektorji za strojno energetiko opravili 9 nadzorov nad klimatskimi sistemi v javnih objektih.. Pri tem so izdali 1 odločbo in izrekli 8 opozoril na zapisnik.

Naziv akcije	Ukrepi		Ugotovitve
Nadzor klimatskih sistemov v javnih objektih	Število izvedenih pregledov	9	- zavezanci ne zagotavljajo rednih pregledov klimatskih sistemov kot to določa 337. člen EZ-1.
	Število upravnih ukrepov	1 odločba 8 opozoril po ZIN 8 sklepov o ustavitvi postopka	

Nadzor nad objekti s potencialno eksplozivno atmosfero – strojna energetika

Namen teh nadzorov je zagotavljanje varnosti in varovanja delavcev, ki so lahko ogroženi zaradi eksplozivnih atmosfer ter zagotavljanja varnega obratovanja naprav v potencialno eksplozivnih atmosferah. Energetski inšpektorji so v sklopu akcije preverjali izvajanje določb Pravilnika o protiekspluzijski zaščiti (Uradni list RS, št. 41/16).

Izvedenih je bilo 12 inšpekcijskih pregledov objektov s potencialno eksplozivno atmosfero (industrijski objekti, skladišča...). 1 inšpekcijski postopek je bil ustavljen na zapisnik po ZIN, v 8 zadevah so inšpektorji ugotovili nepravilnosti. V teh zadevah so izdali 2 ureditveni odločbi in 8 zapisnikov z izrečenimi opozorili po ZIN.

Naziv akcije	Ukrepi		Ugotovitve
Usmerjeni nadzori nad objekti s potencialno eksplozivno atmosfero (industrijski objekti, skladišča...)	Število izvedenih pregledov	12	- manjkajoči certifikati o skladnosti vgraditve Ex-opreme, - manjkajoči certifikati o skladnosti vzdrževanja Ex-opreme, - , - pomanjkljivo označevanje Ex-con, - izdana uporabna dovoljenja za nove objekte brez predhodno pridobljenega certifikata o skladnosti vgradnje Ex-opreme (postopek pridobivanja certifikata se začne šele z obiskom inšpektorja).
	Število upravnih ukrepov	2 odločbe 8 opozoril po ZIN 1 postopek ustanovljen na zapisnik 8 sklepov o ustavitvi postopka	

Poleg tega so energetski inšpektorji za področje strojne energetike od 1.9.2018 do konca leta sodelovali pri inšpekcijskih nadzorih interventnih skupinah za pregled in dopolnitev okoljevarstvenih dovoljenj po sklepu Vlade RS. To je 2 letni projekt, katerega nosilec je Ministrstvo za okolje in prostor, Inšpektorat za okolje in prostor. V letu 2018 so tako opravili 70 inšpekcijskih nadzorov nad zavezanci, ki imajo okoljevarstvena dovoljenja. Pri tem so izdali 31 ureditvenih odločb in 88 opozoril na zapisnik po ZIN. Največ nepravilnosti je bilo ugotovljenih na področju nizkonapetostnih inštalacij in strel vodne zaščite in na področju strokovne usposobljenosti upravljalcev energetskih naprav. Poleg tega so inšpektorji ugotovili nepravilnosti pri vzdrževanju energetskih inštalacij in pripadajočih transformatorskih postaj. Nepravilnosti so ugotovili tudi na področju Ex-opreme.

5.2.6 Ostalo

Mednarodno sodelovanje

Energetski inšpektorji za področje strojne energetike so v letu 2018 sodelovali v mednarodnih skupini TPED AdCo group, ki je strokovna skupina za premično tlačno opremo. Praviloma so srečanja dvakrat letno, kjer si inšpektorji izmenjujejo izkušnje in se obenem tudi strokovno izobražujejo.

Zaključek

V letu 2018 je 8 energetskih inšpektorjev za področje strojne energetike opravilo 97 % načrtovanih inšpekcijskih nadzorov v letu 2018. Letni plan dela ni bil izpolnjen, in sicer zaradi upokojitve enega energetskega inšpektorja za področje strojne energetike, ki se je upokojil sredi novembra. Kljub precejšnji obremenjenosti inšpektorjev je bil inšpekcijski nadzor termoenergetskih naprav opravljen kakovostno, kar se posredno izkazuje tudi v razmeroma majhnem številu prijavljenih okvar glede na zastarelost energetskih naprav.

5.3 PODROČJE RUDARSTVA

Podlaga za izvajanje nadzora rudarskih inšpektorjev so materialni predpisi, ki urejajo področje rudarstva, varnosti in zdravja pri delu, skladnosti proizvodov ter zakoni o zapiranju rudnikov. Pri izvajanju nadzora iz varnosti in zdravja pri delu pri rudarskih delih ima rudarski inšpektor pravice inšpektorja za delo in pravice tržnega inšpektorja pri nadzoru strojev, protieksplzijske zaščite in osebne varovalne oprem. Rudarski inšpektor opravlja tudi nadzor monitoringa vplivov rudarskih del na okolje in nadzor rudnikov v zapiranju in nad rudarskimi muzeji. Posebnost pri nadzoru rudarskih inšpektorjev je predpisana periodika ter takojšnja raziskava nesreč pri delu in nevarnih pojavov. Pri izvajalcih rudarskih del, ki pri izvajanju del potrebujejo električne naprave in instalacije nadzor izvaja rudarski elektroenergetski inšpektor.

Rudarski elektroenergetski inšpektor izvaja nadzor na podlagi Zakona o rudarstvu in Pravilnika o zahteva za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu in o tehničnih ukrepih pri postavljanju in uporabi

električnih instalacij in naprav v podzemnih prostorih in na površini pri raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin.

5.3.1 Pristojnost in zakonodaja

Podlaga za izvajanje nadzora so materialni predpisi, ki urejajo področje rudarstva, varnosti in zdravja pri delu, skladnosti proizvodov ter zakoni o zapiranju rudnikov.

Pooblastila in pristojnosti rudarske inšpekcije so opredeljene v:

- Zakonu o rudarstvu (ZRud-1-UPB3, Uradni list RS, št. 14/14),
- Zakonu o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1, Uradni list RS, št. 43/1),
- Zakonu o inšpekciji dela (Uradni list RS, št. 38/94, 32/97, 36/00),
- Zakonu o splošni varnosti proizvodov (ZSPVP-1, Uradni list RS, št. 101/03),
- Zakonu o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (ZTZPUS-1, Uradni list RS, št. 17/11).

5.3.2 Inšpekcijski nadzor

Rudarski inšpektorji so v letu 2018 izvajali inšpekcijski nadzor pri nosilcih rudarske pravice in izvajalcih rudarskih del pri raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin. Poleg tega so izvajali nadzor pri graditvi objektov z minerskimi in vrtnimi deli ter vrtnjem vrtin nad 300 m globine, kot to določa 123. člen ZRud-1.

Na področju Republike Slovenije je podeljeno je 200 rudarskih pravic, kar pomeni 200 rudnikov za površinsko in podzemno pridobivanje. Inšpekcija izvaja nadzor nad izvajanjem rudarskih del pri raziskovanju in izkoriščanju na tehničnem področju in na področju varnosti in zdravja pri delu, kar pomeni nadzor rudarskih družb in samostojnih podjetnikov, ki so nosilci rudarske pravice na 200 lokacijah, nadzor kamnolomov, ki imajo dovoljenje za izvajanje rudarskih del pri sanaciji po starem zakonu o rudarstvu, nadzor enega premogovnika, kjer se še odkopava premog vključno z rudniki v zapiranju ter pridobivanje nafte in nadzor reševalnih postaj rudnikov (4 reševalne postaje).

Nekateri nosilci rudarske pravice rudarska dela ne izvajajo sami, ampak za to najamejo izvajalca rudarskih del (izvajalske pogodbe). Pri izvajalcih rudarskih del inšpektorji nadzirajo ali so le ti usposobljeni za izvajanje teh del in če rudarska dela izvajajo v skladu s tehnično dokumentacijo.

Naloga rudarskih inšpektorjev je zagotavljanje skladnosti izkoriščanja z določili koncesijskih pogodb in preverjanje skladnosti del s potrjeno tehnično dokumentacijo ter zagotavljanje postopkov opustitve rudarskih del.

Inšpekcijski nadzor po določbah ZRud-1 in ZVZD-1 in podrejenih predpisov zajema:

- nosilce rudarske pravice za izkoriščanje,
- izvajalce rudarskih del,
- nadzor pri graditvi objektov z minerskimi in vrtnimi deli ter vrtnjem vrtin nad 300 m globine,
- raziskave delavnih nesreč in nevarnih pojavov,
- nezakonito izkoriščanje mineralnih surovin in nepravilno miniranje v pridobivalnih prostorih oziroma pri graditvi objektov,
- mnenja po ZRud-1.

Za inšpekcijski nadzor rudarskih inšpektorjev je določena periodika izvajanja. Periodika nadzora je določena v 127. členu ZRud-1.

Rudarski inšpektorji imajo pooblastila delovnih inšpektorjev, kot to določata 72. člen ZVZD-1 in 125. člen ZRud-1. Rudarski inšpektorji izvajajo nadzor na podlagi ZVZD-1 pri rudarskih in podzemnih gradbenih delih, ki se izvajajo z rudarskimi metodami dela. Kadar rudarski inšpektorji nadzorujejo izvajanje ukrepov s področja varnosti in zdravju pri delu pri izvajanju rudarskih del po določbah ZRud-1, ima rudarski inšpektor pravice in dolžnosti kot jih ima inšpektor za delo.

Rudarski inšpektor mora v primeru smrtne ali skupinske nesreče v rudniku takoj na mestu pričeti z raziskavo okoliščin nesreče, določiti ukrepe za zavarovanje dokazov in ukrepe varnostne narave. Poleg tega mora izdelati pisno mnenje o vzrokih nesreče (127. člen ZRud-1). Zaradi te določbe je v okviru rudarske inšpekcije, v povezavi s Centrom za obveščanje RS, organizirana stalna pripravljenost rudarskih inšpektorjev izven rednega delovnega časa.

Na podlagi določil ZRud-1 je inšpekcijski nadzor rudarskih inšpektorjev razdeljen na dve osnovni področji, in sicer na raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin ter na izvajanje rudarskih del, ki niso v neposredni povezavi z raziskovanjem in izkoriščanjem mineralnih surovin.

Redni inšpekcijski nadzor je v letu 2018 obsegal nadzor rudnikov s podzemnim pridobivanjem z obrati in strokovnimi službami, nadzor pri pridobivanju ogljikovodikov v SV Sloveniji, nadzor nad zaključnimi zapiralnimi deli v rudnikih, ki se zapirajo, nadzor rudarskih družb pri površinskem pridobivanjem mineralnih surovin, opravljen je bil nadzor pri izvajalcih rudarskih del, poleg tega je bil opravljen nadzor na rudniških prostorih s podeljenimi rudarskimi pravicami za raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin.

Na rudnikih, kjer še delujejo rudarske reševalne službe je bil opravljen nadzor nad delovanjem rudarskih reševalnih služb. Rudarski inšpektorji so v letu 2018 opravljali tudi nadzor nad izvajanjem razstreljevanja izven rudniških prostorov, nadzor pri izvajanju vrtalnih del globine nad 300 m izven rudniških prostorov in nadzor nad obratovanjem treh podzemnih rudarskih muzejev.

5.3.3 Inšpekcijski upravni postopek

Rudarski inšpektorji so svoje delo opravljali po sprejetem planu za leto 2018. Prejeli so 52 prijav. Večina prijav se je nanašala na nezakonita rudarska dela. V letu 2018 so, poleg 286 prenesenih odprtih inšpekcijskih zadev iz preteklega obdobja, uvedli 204 inšpekcijske zadeve in rešili 167 zadev. V letu 2018 so izvedli 251 inšpekcijskih pregledov. Rudarski inšpektorji so nadzirali nosilce rudarske pravice in izvajalce rudarskih del.

2018	Inšpekcija za rudarstvo
Število prejetih prijav	52
Število obravnavanih zadev	167

V letu 2018 so rudarski inšpektorji v zvezi s postopki izdali 16 odgovorov prijaviteljem ter 62 odgovorov in dopisov drugim organom. Rudarski inšpektorji so prejeli 3 pritožbe zoper izdane upravne akte in nobene odločitve drugostopnega organa, med katerimi so tudi odločitve na pritožbe vložene v prejšnjih letih.

Natančnejše stanje s podatki o pomembnejših dejanjih in ukrepih v okviru inšpekcijskih postopkov v letu 2018 je razvidno iz naslednje tabele:

2018	Upravna dejanja in ukrepi
Inšpekcijske zadeve začete v tekočem letu	204
Zapisnik: redni pregled	166
Zapisnik: izredni pregled	61
Zapisnik: kontrolni pregled	22
Zapisnik ugotovitveni	0
Mnenje vzrok nastanka delovne nesreče	2
Mnenje vzrok nastanka nevarnega pojava	1

Mnenje po 22., 23. in 24. členu ZRud-1	33
Zapisnik o zaslišanju (ustna obravnava)	2
Opozorila na zapisnik po ZIN	22
Odločba upravna	49
Sklep o ustavitvi postopka	34
Sklep ostalo	21
Število odgovorov prijaviteljem	6
Število dopisov in odgovorov drugim organom	62

Po tematskih sklopih oz. temeljnih nalogah je rudarska inšpekcija glede na plan za leto 2018 izvedla:

Področje nadzora / število inšpekcijskih pregledov	Načrt dela 2018	Realizacija 2018	% izpolnitve plana
Nosilci rudarske pravice (podzemno pridobivanje mineralne surovine, površinsko pridobivanje mineralne surovine, pridobivanje mineralne surovine z vrtanjem)	130	127	98
Izvajalci rudarskih del (podzemno pridobivanje mineralne surovine, površinsko pridobivanje mineralne surovine, pridobivanje mineralne surovine z vrtanjem)	50	55	110
Graditev objektov z minerskimi deli z minerskimi in vrtalnimi deli ter vrtanjem vrtin nad 300 m globine	5	2	40
Nesreče in nevarni pojavi	5	3	60
Izredni inšpekcijski pregledi (prijave, nezakonito izkoriščanje mineralnih surovin in nepravilno miniranje v pridobivalnih prostorih oziroma pri graditvi objektov)	30	29	97
Zavezanci, ki pri izvajanju rudarskih del potrebujejo električne naprave in instalacije	60	35	58
SKUPNO ŠTEVILO:	280	251	90

V letu 2018 so rudarski inšpektorji v inšpekcijskih nadzorih preverjali:

Nadzor	Št. nadzorov
Rudarska pravica in koncesija	159
Varnost in zdravje pri delu	201
Razstreljevanje	46
Bogatenje mineralnih surovin	9
Izvažalne naprave	2
Reševalne postaje	4
Muzeji	3
Podzemno pridobivanje	9
Površinsko pridobivanje	117
Monitoring vplivov izvajanja rudarskih del na okolje	83
Varstvo okolja	83
Sanacije površine	101

Opustitev izvajanja rudarskih del	9
Globinsko vrtanje	3
Rudarska zapiralna del	4

Povzetek ugotovitev inšpekcijskih pregledov in ocena stanja v rudarstvu je naslednja:

- Z vidika inšpekcijskega nadzora je površinsko pridobivanje po številu objektov in pridobivalnih prostorov najobširnejše nadzor nad varnostjo in zdravjem delavcev pa je pri podzemnem pridobivanju bolj zahtevno.
- Večina pridobivalnih prostorov v Rudarski knjigi je že »urejenih«, vendar je na posameznih lokacijah Ministrstvo za infrastrukturo ugotovilo neskladja
- V letu 2018 je glede na urejenost pridobivalnih prostorov v Rudarski knjigi kar nekaj zavezancev izdelalo elaborat o zalogah in virih in tsi tudi pridobilo potrdilo o stanju zalog in virov..
- Po prodaji stečajnega premoženja novemu lastniku se prenos ne izvrši v roku, zato rudarska pravica ugasne, pravice in obveznosti pa prevzame država.
- Problem je pridobljena mineralna surovine pri gradbenih delih, za katera rudarska inšpekcija ne ve in zato tudi ne more ukrepati, posledično se tako pridobljena mineralna surovine ne prijavlja in ne izdajajo odločbe za plačilo rudarske koncesnine.
- Še vedno so primeri,, da pri gradnji izvajalci opredelijo mineralno surovino kot odpadke in vodijo postopke po Zakonu o varstvu okolja.

Povečalo se je število nezakonitih rudarskih del, zato so rudarski inšpektorji izdali odločbe o prepovedi izvajanja rudarskih del.

- Nekateri zavezanci še vedno nimajo urejene namenska rabe zemljišč, na katerih se izvaja izkoriščanje mineralne surovine ali izdelanega OPPN-ja. Zemljišča, kjer se nahaja površinski kop je še vedno gozd ali kmetijsko zemljišče.

Ugotavlja se, da so postopki opustitve izvajanja rudarskih del počasni, saj Ministrstvo za infrastrukturo zaradi kadrovske podhranjenosti ne uspe pravočasno obravnavati vseh vloh in imenovati komisije za tehnični pregled.

- Obravnavane so bile prijave vplivov minerskih del na okolico in odlaganja nedovoljenih materialov.
- Podzemno pridobivanje premoga se izvaja samo še v premogovniku Velenje. Vzporedno s proizvodnjo se v Premogovniku Velenje izvaja postopek opustitve pridobivanja v jami Škale.
- V Rudniku Trbovlje – Hrastnik so se v letu 2018 izvajala le sanacijska dela na površini in zapiranje nekaterih vhodov v jame Rudnika Trbovlje Hrastnik, saj so zapiralna dela v jamah že končana.
- Ugotavlja se, da imajo površinski kopi večinoma tehnično vodenje zagotovljeno na podlagi osebe, ki ima z izvajalcem rudarskih del sklenjeno podjemno pogodbo. Naše mnenje je, da bi bilo v površinskih kopih, kjer imajo večjo letno proizvodnjo mineralne surovine potrebno zagotoviti stalno prisotnost tehničnega vodje.
- Kljub zapiranju rudnikov v Sloveniji še vedno delujejo 4 reševalne čete, in sicer Premogovnika Velenje, Rudnika Trbovlje – Hrastnik, Petrola Geoterm Lendava in Rudnika Idrija. Rudarska reševalna četa Premogovnika Velenje je vključena v koncept reševanja pri Civilni zaščiti RS. Usposabljanje reševalcev poteka po sprejetih programih, pregledovanje reševalne opreme pa izvaja pooblaščenec. Rudarske reševalne službe na področju usposabljanja in nujenja pomoči usklajuje Koordinacijski odbor reševalnih služb rudnikov Slovenije, kjer aktivno sodelujejo tudi rudarski inšpektorji.

5.3.4 Prekrškovni postopek

V letu 2018 sta bila uvedena 2 prekrškovna postopka in izrečeni sta bili 2 globi. Podana je bila 1 zahteva za sodno varstvo.

Št. prekrškovnih postopkov	Št. opozoril	Št. PN	Št. odločb - globa	Št. odločb - opomin	Št. odločitev o ZSV
2	0	0	2	0	1

V prekrškovnih postopkih so bile v letu 2018 izrečene globe v skupni vrednosti 20.000 evrov, kar je prikazano v spodnji tabeli:

2018	Prekrškovna globa v €
Skupna vrednost izrečenih glob	20.000
Plačilo terjatev	10.000
Plačilo s 50% popustom	10.000

5.3.5 Akcije v letu 2018

Nadzor nad Splošnimi akti o varnosti in zdravju pri delu

Splošni akt o varnosti in zdravju pri delu mora izdelati in sprejeti vsak izvajalec rudarskih del. Med inšpekcijskimi nadzori se je preverjala zlasti ocena tveganja, in sicer ročno prenašanje bremen, kemične obremenitve delavcev, hrup in vibracije. Namen teh nadzorov je zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev.

V okviru akcije je bilo opravljenih 12 inšpekcijskih nadzorov. V enem primeru je bil inšpekcijski postopek ustavljen na zapisnik po ZIN, v 11 zadevah so inšpektorji ugotovili nepravilnosti. V teh zadevah so izdali 6 ureditveni odločbi in 5 zapisnikov z izrečenimi opozorili po ZIN.

Naziv akcije	Ukrepi		Ugotovitve
Usmerjeni nadzori nad Splošnimi akti o varnosti in zdravju	Število izvedenih pregledov	12	- zavezanci so morali Splošne akte uskladiti z novo zakonodajo, - splošne akte o varnosti in zdravju pri delu so izvajalci rudarskih del morali uskladiti glede na spremenjeno sistemizacijo delavnih mest, - neizdelava revizij Splošnega akta o varnosti , -
	Število upravnih ukrepov	6 odločb 5 opozoril po ZIN 1 postopek ustavljen na zapisnik	

Nadzori nad koncesionarji, ki jim koncesijska pogodba oziroma rudarska pravica poteče v letu 2020 in 2021

Večina rudarskih pravic in koncesij, ki se v teh letih iztekajo, je bila podeljena po 105.členu ZRud. V teh primerih je izkoriščanje in sanacija največkrat opredeljena v rudarskem projektu za izkoriščanje oziroma z dovoljen za izkoriščanje. Namen teh nadzorov je zagotavljanje dokončne sanacije in pričetek postopkov za zapustitev rudnika pred potekom koncesijske pogodbe, v primerih ko koncesionar ne bo podaljšal koncesijske pogodbe.

V letu 2018 je bilo opravljenih 22 inšpekcijskih nadzorov nad koncesionarji, ki jim rudarska pravica poteče v letih 2020 oziroma 2021. V enem primeru je bil inšpekcijski postopek ustavljen na zapisnik po ZIN, v 21 zadevah so inšpektorji ugotovili nepravilnosti. V teh zadevah so izdali 7 ureditveni odločbi in 14 zapisnikov z izrečenimi opozorili po ZIN.

Naziv akcije	Ukrepi		Ugotovitve
Usmerjeni nadzori nad koncesionarji, ki jim koncesijska pogodba oziroma rudarska pravica poteče v letu 2020 in 2021	Število izvedenih pregledov	22	- večina zavezancev želi podaljšati koncesijsko pogodbo za izkoriščanje mineralne surovine, - ugotovljeno je da tisti, ki rudarsko pravico želijo podaljšati izvajajo vse potrebne aktivnosti, da bodo zadostili pogojem, ki jih ZRud-1 določa, - tistim, ki koncesijske pogodbe ne bodo podaljšali je bil izdan ukrep, da morajo pričeti s sanacijo in s postopki za opustitev izvajanja rudarskih del, - izdani so bili tudi ukrepi, da morajo rudarsko inšpekcijo obveščati o aktivnostih, ki jih izvajajo za podaljšanje koncesijske pogodbe
	Število upravnih ukrepov	7 odločb 14 opozoril po ZIN 1 postopek ustavljen na zapisnik	

Nadzori nad sanacijami v pridobivalnih prostorih s pomočjo materialov oziroma gradbenih proizvodov, ki imajo slovenska tehnična soglasja ZAG

V metalurgiji, energetiki in drugih vejah industrije pri različnih procesih nastaja velika količina odpadkov, ki jih glede na lokacijo nastanka in znanost imenujemo s skupnim imenom žindra, vendar je zanje značilna raznolikost in s tem pogojena uporabnost. Da te materiale lahko uporabimo za sanacijo pridobivalnih prostorov pa morajo imeti ustrezna okoljevarstvena dovoljenja oziroma ustrezna slovenska tehnična soglasja kot gradbeni proizvodi, ki jih izdaja ZAG.

Namen usmerjenih nadzorov nad sanacijami v pridobivalnih prostorih s pomočjo gradbenih proizvodov je zagotavljanje vgrajevanja teh materialov na podlagi ustrezne tehnične dokumentacije in zagotavljanje ustrezne spremljave vplivov na okolje (monitoring). Nadzor je je opravljen na podlagi določb ZRud-1.

Trenutno se sanacija pridobivalnih prostorov s pomočjo materialov oziroma gradbenih proizvodov, ki imajo slovenska tehnična soglasja ZAG izvaja na 4 lokacijah, in sicer del pridobivalnega prostora Premogovnika Velenje, del pridobivalnega prostora Rudnika Trbovlje Hrastrnik, del pridobivalnega prostora Termit in pridobivalni prostor gramoznice Ribno. V letu 2018 se je nadzor opravljen pri vseh 4 zavezancih, ki izvajajo sanacijo.

Naziv akcije	Ukrepi	Ugotovitve
--------------	--------	------------

Usmerjeni nadzori nad sanacijami v pridobivalnih prostorih s pomočjo materialov oziroma gradbenih proizvodov, ki imajo slovenska tehnična soglasja ZAG	Število izvedenih pregledov	4	- sanacija se izvaja na podlagi potrjene tehnične dokumentacije, - ugotovljeno je, da se monitoring izvajanja rudarskih del na okolje izvaja, - v enem primeru (sanacija ugrezninskega območja Premogovnika Velenje) je bil izdan ukrep, da je potrebno na rudarsko inšpekcijo dostaviti poročilo o analizi vzorcev odvzetih, - v enem primeru (gramoznica Ribno) je bil izdan ukrep, da mora nosilec rudarske pravice pričeti s postopki za opustitve izvajanja rudarskih del - v enem primeru je bil izdan ukrep, da je potrebno območje sanacije ustrezno zavarovati
	Število upravnih ukrepov	1 odločba 2 opozorila po ZIN 1 postopek ustavljen na zapisnik	

5.3.6 Ostalo

Mednarodno sodelovanje

Rudarski inšpektorji so se v letu 2018 udeležili mednarodnega srečanja predstavnikov rudarskih oblasti, ki je potekalo v Salzburgu v Avstriji. Tema srečanja je bila rudarske nesreče in nevarni dogodki ter ukrepanje v takšnih primerih. Inšpektorat RS za infrastrukturo je na srečanju aktivno sodeloval s člankom in predstavitevijo skupnih reševalnih vaj rudarskih čet, ki še delujejo na rudnikih.

Zaključek

Rudarski inšpektorji so kot del sistema zašite in reševanja RS sodelovali pri pripravi in izvedbi skupne reševalne vaje vseh rudarskih reševalnih čet »PREMOGOVNIK VELENJE 2018«. V okviru skupne vaje je bilo v Velenju 43. srečanje rudarskih reševalnih enot. V vaji so sodelovale rudarske reševalne čete iz Premogovnika Velenje, Rudnika Trbovlje Hrastnik, Petrola Geoterm in Rudnika Idrija.

V letu 2018 so 3 rudarski inšpektorji in 1 rudarski energetski inšpektor opravili 90 % načrtovanih inšpekcijskih nadzorov v letu 2018. Letni plan dela ni bil izpolnjen, in sicer zaradi upokojitve rudarskega energetskega inšpektorja, ki se je upokojil konec oktobra. Inšpekcijski nadzor je bil opravljen v okviru zastavljenih ciljev, kar pomeni da so rudarski inšpektorji pri izvajalcih rudarskih del pripomogli k zagotavljanju javnega interesa, in sicer na področju varnosti in zdravju pri delu, varovanja okolja, ustreznosti delovne in varovalne opreme ter na področju protieksplzijske zaščite v ogroženih območjih.

5.3.7 POROČILO O VARNOSTI IN ZDRAVJU PRI DELU V RUDARSTVU

Rudarski inšpektorji imajo pooblastila delovnih inšpektorjev, kot to določata 72. člen ZVZD-1 in 125. člen ZRud-1. Inšpekcijski nadzor izvajajo na podlagi ZVZD-1 pri rudarskih in podzemnih gradbenih delih, ki se izvajajo z rudarskimi metodami dela.

ZRud-1 določa, da mora rudarski inšpektor v primeru smrtne ali skupinske nesreče v rudniku takoj na mestu pričeti z raziskavo okoliščin nesreče, določiti ukrepe za zavarovanje dokazov in ukrepe varnostne narave. Poleg tega mora izdelati pisno mnenje o vzrokih nesreče (127. člen ZRud-1).

Na podlagi določil ZVZD-1 rudarski inšpektorji vsako leto izdelajo poročilo o stanju varnosti in zdravja pri delu v rudarstvu. Podatki o varnosti in zdravju pri delu so prikazani v tabelah in diagramih podanih v tem poglavju.

5.3.7.1 Uvod

Dejavnost slovenskega rudarstva oziroma dejavnost izvajanja rudarskih del je v letu 2018 predstavljalo pridobivanje lignita v Premogovniku Velenje, v omejenem obsegu so se pridobivali ogljikovodiki na naftnih poljih v Lendavi, soliden delež predstavlja podzemno pridobivanje blokov naravnega kamna v Sežani in v Hotavljah. V piranskih solinah se pridobiva mineralna surovina – morska sol. Največji delež pridobljene mineralne surovine predstavlja tehnični kamen za potrebe gradbeništva.

Poleg pridobivanja mineralnih surovin, se izvajajo tudi zapiralna dela na površini Rudnika Trbovlje – Hrastnik, ki bodo v skladu z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o postopnem zapiranju Rudnika Trbovlje-Hrastnik in razvojnem prestrukturiranju regije (ZPZRTH-G), (Uradni list Republike Slovenije, št. 84/2018 z dne 28.12.2018), končana v letu 2020.

Za rudnik Idrija je pristojni organ izdal odločbo o ukinitvi pravic in obveznosti v letu 2014. Vzdrževanje nezalitega dela jame in monitoringa vplivnega območja rudnika s pripadajočimi objekti na površini, pa se je z odločbo Ministrstva za infrastrukturo št. 361-30/2011-DE-36 z dne 28. 11. 2014 preneslo na Center za upravljanje z dediščino živega srebra Idrija.

5.3.7.2 Varnost in zdravje pri delu v rudarstvu

Podatki o varnosti in zdravju pri delu so prikazani v tabelah in diagramih podanih v tem poglavju.

Tabela 1: Število nesreč v RS na področju rudarstva in število izgubljenih dnin za obdobje od leta 1995 do leta 2018

Leto	Število nesreče	Lahke nesreče	Težje nesreče	Smrtne nesreče	Število zaposlenih	Izgubljene dnine
1995	888	875	12	1	8.430	28.513
1996	854	844	9	1	7.879	27.607
1997	736	734	2	0	7.624	25.950
1998	628	624	4	0	7.365	20.513
1999	525	516	8	1	6.815	18.903
2000	454	445	8	1	5.801	16.535
2001	411	402	4	5	5.613	12.101
2002	300	294	4	2	5.248	9.447
2003	363	352	8	3	5.167	10.412
2004	301	292	7	2	4.679	8.239
2005	258	256	1	1	4.255	6.232
2006	278	265	12	1	4.696	8.341
2007	215	203	11	1	4.448	6.797
2008	212	203	7	2	4.968	6.792
2009	163	154	9	0	3.227	4.440
2010	165	158	7	0	2.943	3.112
2011	134	122	12	0	2.956	3.913
2012	129	122	7	0	2.492	4.744
2013	123	117	6	0	2.832	4.722
2014	138	134	3	1	3.537	4.003
2015	151	143	8	0	3.349	5.679
2016	145	142	3	0	3.045	6.661

2017	142	134	8	0	3.244	12.006
2018	162	149	13	0	3.174	11.295

Tabela podaja pregled števila vseh nesreč, število lahkih nesreč, število težjih nesreč, smrtne nesreče, število zaposlenih in izgubljene dneve v obdobju od leta 1995 do 2018.

Število nesreč pri delu v letu 2018 predstavlja okoli 18 % delež vseh nesreč glede na leto 1995, kar pomeni 82 % zmanjšanje nesreč v danem obdobju. V letu 2018 se je število nesreč v primerjavi z letom 2017 povečalo za 14%. Število zaposlenih v rudarstvu se je v letu 2018 v primerjavi z letom 2017 zmanjšalo za 2% (za 70 zaposlenih).

V primerjavi z letom 2017 se je povečalo število težjih nesreč iz 8 v letu 2017 na 13 v letu 2018 (približno enako število kot v letu 2006 in 2011). V letu 2018 ni bilo nesreče s smrtnim izidom. Zmanjšalo se je število izgubljenih dni iz 12.006 v letu 2017 na 11.295 v letu 2018. Indeks izgubljenih dni za leto 2018 v primerjavi z letom 2017 se je zmanjšal in znaša 0,94.

Opazno je bilo zmanjšanje izgubljenih dni na posamezno nesrečo. To razmerje je v letu 2017 znašalo 84,55 izgubljene dneve na nesrečo, v letu 2018 pa 69,72 izgubljene dneve na nesrečo. Pri tem glavni delež prinaša Premogovnik Velenje, kjer znaša delež 83 izgubljene dneve na nesrečo.

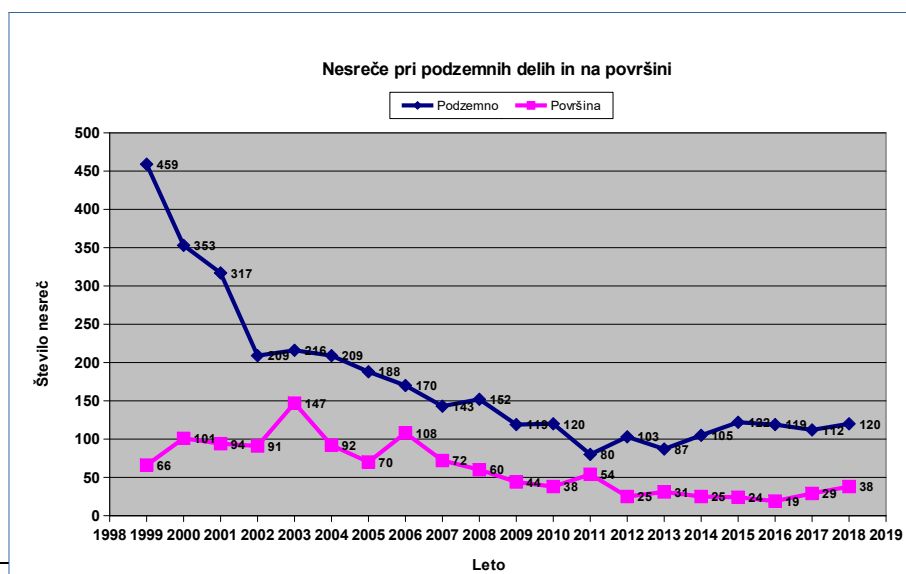
V obdobju od 1995 do 2015 se opazi, da je v letu 1995 znašal delež težjih nesreč glede na število zaposlenih 0,14%, v letu 2015 je ta delež povečal in znašal 0,24%, v letu 2016 se je znižal na 0,10%, v letu 2017 pa se je ta delež povečal na vrednost iz leta 2015, torej na 0,24%. V letu 2018 pa se je ta delež še povečal na in sicer na 0,41%

V navedenem obdobju je iz tabele 1 tudi razbrati, da je v letu 1995 znašala izguba dni 3,38 dni/zaposlenega, v letu 2015 se je zmanjšala na 1,70 dni/zaposlenega, v letu 2016 se povečala na 2,19 dni/zaposlenega. Trend povečanja izgubljenih dni/zaposlenega se je nadaljeval v tudi letu 2017, saj je dosegel rekordno vrednost 3,70 dneve/zaposlenega. V letu 2018, pa se je ta kazalnik rahlo zmanjšal in sicer na vrednost 3,56 izgubljene dneve/zaposlenega.

Indeks nesreč glede na število zaposlenih je v letu 1995 znašal 9,49, kar pomeni, da se je na 9,49 zaposlenih zgodila ena nesreča. Ta indeks je v letu 2017 znašal 22,8 ter v letu 2018 znašal 19,6 (na 19,6 delavcev se zgodi 1 nesreča).

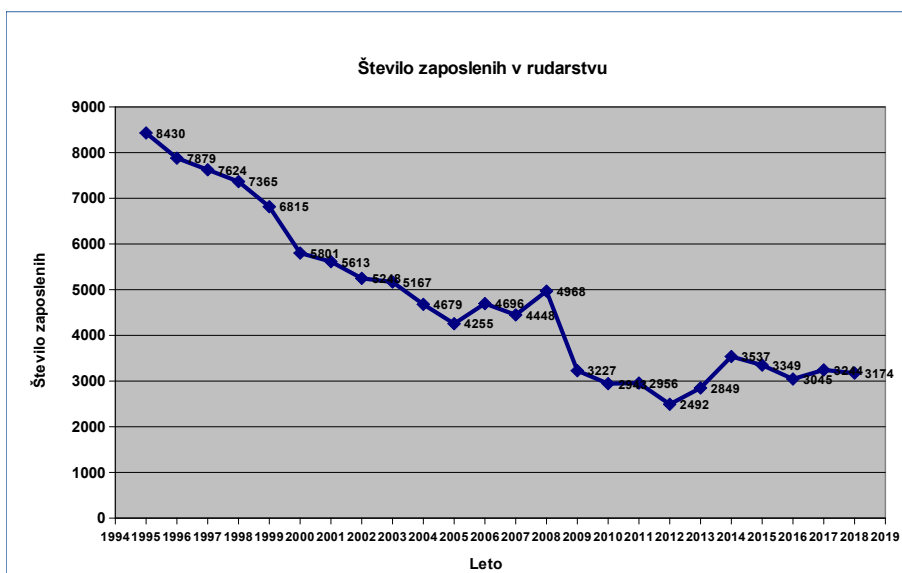
Iz zgoraj navedenih izračunanih parametrov je zaznati poslabšanje parametra pri številu nesreč, tako težjih kot lažjih nesreč. Glede primerjave števila izgubljenih dni na nesrečo in števila dni na zaposlenega v panogi, sta ta dva kazalnika nekoliko boljša kot v letu 2017. To pa je posledica manjšega števila zaposlenih in manjšega števila izgubljenih dni.

Diagram: Nesreče pri podzemnih delih in na površini v obdobju 1998 -2018

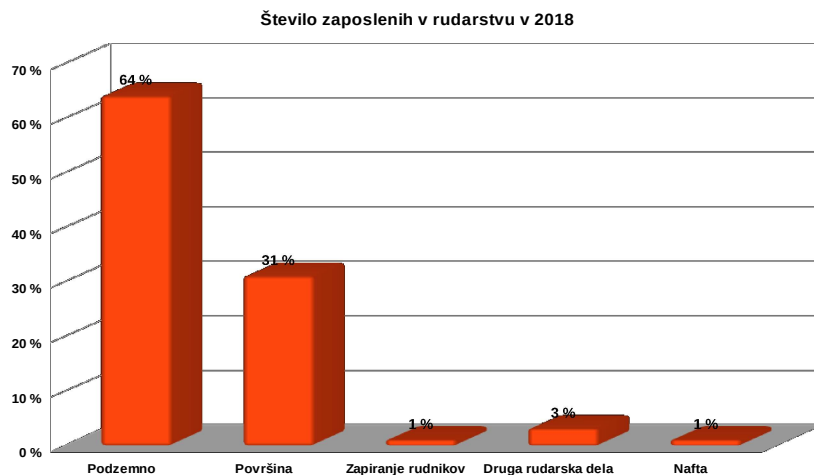
V diagramu je prikazana primerjava gibanja števila nesreč v dveh glavnih poddejavnostih površinsko in podzemno pridobivanje mineralnih surovin. Krivulja za površinsko pridobivanje kaže trend povečevanja števila nesreč pri delu, prav tako pa tudi krivulja za podzemno pridobivanje kaže povečanje števila nesreč v letu 2018. Pri podzemnem pridobivanju (modra krivulja) je največje zmanjšanje števila nesreč v obdobju od 1995 do 2002 in nato v obdobju od 2008 do 2011, navedeno je v povezavi z zmanjšanjem števila zaposlenih. Pri podzemnem pridobivanju se je povečalo število nesreč iz 87 v letu 2013 na 105 v letu 2014. V letu 2016 je bilo število nezgod 119, v letu 2017 pa 112. V letu 2018 se je število nezgod zopet povečalo na številk 120, kar približno enako število nezgod kot v letu 2015. Pri površinskem pridobivanju (rožnata krivulja) se je v obdobju od leta 1995 do 2003 povečevalo število nesreč, po letu 2003 se je število nesreč zmanjševalo do minimuma v letu 2016, ko se je pripetilo 19 nesreč. V letu 2017 se je število nezgod povečalo na 29, v zadnjem letu 2018 pa je število nezgod naraslo na 38, kar je 9 več kot v letu 2017.

Diagram: Število zaposlenih v rudarstvu v obdobju 1994-2018

Število zaposlenih v primerjavi z letom 2017 se je v letu 2018 zmanjšalo za 70 zaposlenih oziroma za 2,2 %.

Diagram: Število zaposlenih v rudarstvu glede na dejavnost v letu 2018

Od vseh zaposlenih jih še vedno največ odpade na podzemno pridobivanje premoga 64 % (Premogovnik Velenje). Površinsko pridobivanje mineralnih surovin predstavlja 31 % delež. V ostalih poddejavnostih je zaposlenih le še 5 % vseh zaposlenih v rudarstvu, od tega na pridobivanju nafte 1%, na zapiranju rudnikov 1% in na ostalih rudarskih delih 3%.

Diagram: Delež nesreč v rudarstvu v 2018

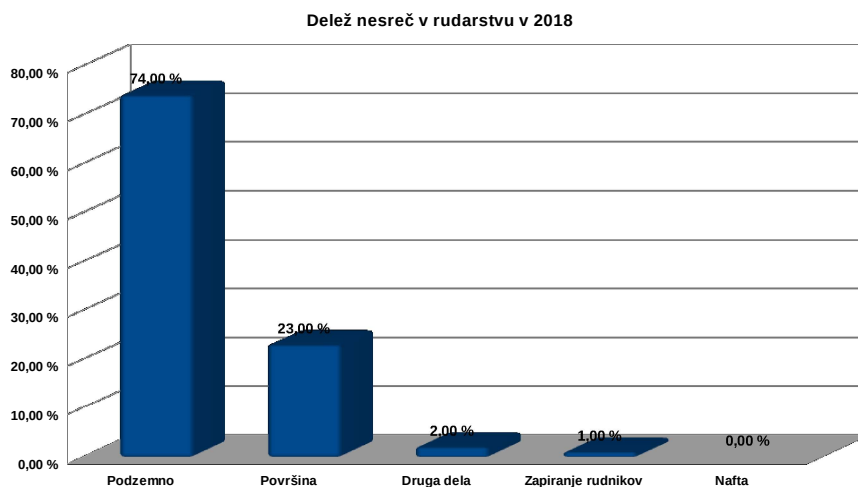

Diagram prikazuje deleže nesreč med posameznimi poddejavnostmi. Največji delež odpade na podzemno pridobivanje mineralne surovine (Premogovnik Velenje), kar je glede na naravo dela in pogoje dela tudi pričakovano. Pri podzemnem pridobivanju se je zgodilo 74 % vseh nesreč, 23 % pa pri površinskem pridobivanju mineralnih surovin.

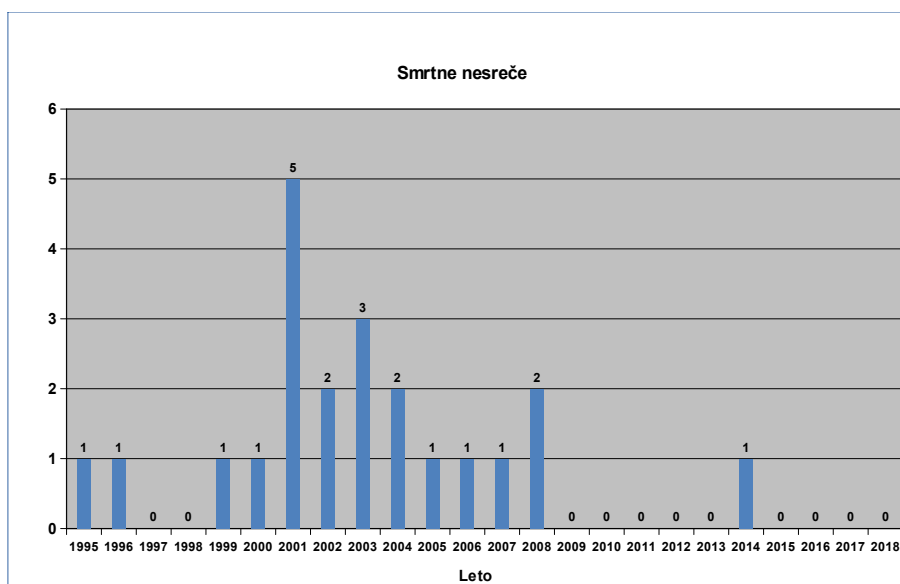
Tabela 2: Delež nesreč v rudarstvu glede na dejavnost

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Podzemno izkoriščanje	55%	44%	72%	73%	60%	80%	70%	76%	81%	82%	79%	74%
Površinsko izkoriščanje	36%	29%	20%	23%	33%	19%	25%	18%	16%	13%	20%	23%

Pridobivanje nafte	1%	1%	3%	1%	1%	0%	1%	1%	0,5%	1%	0%	0%
Druga rudarska dela	5%	24%	4%	3%	5%	0%	2%	1%	2%	4%	1%	2%
Zapiranje rudnikov	3%	2%	1%	0%	1%	1%	2%	4%	0,5%	0%	0%	1%

Iz tabele 2 je razvidno, da tako kot v preteklih letih največji delež nesreč odpade na podzemno izkoriščanje mineralnih surovin, ki se nanaša na izvajanje rudarskih del v Premogovniku Velenje. Ta delež je v letu 2017 znašal 79%, v letu 2018 pa 74%, kar je za 5% manj kot v letu 2017. Pri površinskem pridobivanju mineralnih surovin je bil ta delež 20 % v letu 2017, v letu 2018 pa je narasel na 23%.

Diagram: Smrtne nesreče v obdobju 1995-2018

V letu 2014 se je zgodila ena nesreča s smrtnim izidom, medtem ko v letih 2015 do 2018 ni bilo nesreče s smrtnim izidom.